

**OCENA STANU SANITARNEGO
MIASTA ŚWIĘTOCHŁOWICE
ZA ROK 2020**

Spis treści

<i>1. Epidemiologia</i>	<i>str. 4</i>
<i>2. Higiena żywności, żywienia i przedmiotów użytku</i>	<i>str. 10</i>
<i>3. Higiena komunalna i środowiska</i>	<i>str. 13</i>
<i>4. Higiena Pracy</i>	<i>str. 23</i>
<i>5. Higiena dzieci i młodzieży</i>	<i>str. 28</i>
<i>6. Zapobiegawczy nadzór sanitarny</i>	<i>str. 28</i>
<i>7. Oświata Zdrowotna</i>	<i>str. 34</i>

Stan sanitarny miasta Świętochłowice za rok 2020

1. Informacje ogólne

Miasto na prawach powiatu, położone w południowej Polsce, na terenie Górnego Śląska, na obszarze obejmującym Górnośląski Okręg Przemysłowy. Przez miasto przepływa rzeka Rawa, największym z 13 naturalnych zbiorników wodnych jest Staw Kalina. Miasto graniczy z Bytomiem, Chorzowem i Rudą Śląską. Układ przestrzenny miasta tworzą dwa skupiska zwartej zabudowy - obiektów przemysłowych przemieszanych z budownictwem mieszkaniowym.

Dzielnicami Świętochłowic są:

- Centrum,
- Zgoda,
- Lipiny,
- Chropaczów,
- Piaśniki.

Obszar miasta obejmuje **13,31 km²**

W roku 2020 roku zamieszkiwało je **49 363 osób**

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Chorzowie sprawuje nadzór sanitarny na obszarze o powierzchni: - **46,81 km²**

Nadzorem sanitarnym objęte są miasta: Chorzów i Świętochłowice.

PPIS w Chorzowie obejmuje swoim nadzorem ludność w liczbie **156 806 osób**, w tym dzieci i młodzież objęta PSO – **27 092 osoby**.

2. Sytuacja epidemiologiczna na nadzorowanym terenie

W związku z ogłoszeniem 20 marca 2020r. stanu epidemii, wywołanego wirusem SARS CoV-2 priorytetem dla Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Chorzowie stało się prowadzenie działań w zakresie zapobiegania, zwalczania oraz minimalizowania skutków COVID-19. Pandemia spowodowała konieczność reorganizacji pracy w poszczególnych komórkach organizacyjnych. Pracownicy podejmowali wielopłaszczyznowe działania przeciwepidemiczne. Do realizacji nowych zadań związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa zdrowotnego zaangażowani zostali niemal wszyscy pracownicy tutejszej Stacji.

Prowadzone były głównie działania związane z przeprowadzaniem wywiadów epidemiologicznych i kierowaniem osób na izolację i kwarantannę. Efektem powyższych działań było wydanie przez PPIS w Chorzowie **1540** decyzji administracyjnych nakazujących poddanie się obowiązkowej izolacji i kwarantannie.

Ponadto obowiązkiem kwarantanny obejmowano osoby powracające z zagranicy wraz z osobami współzamieszkującymi, nad którymi sprawowany był nadzór epidemiologiczny.

Kontrolę realizacji obowiązkowej kwarantanny/izolacji w warunkach domowych sprawowały organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Policja oraz inne uprawnione służby. W związku z tym prowadzone były postępowania administracyjne, dotyczące osób, które nie przestrzegały nakazów oraz zakazów. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Chorzowie nałożył **10** administracyjnych kar pieniężnych na kwotę **55 000,00 zł**.

W analizowanym okresie na terenie Świętochłowic rejestrowano ogniska epidemiczne wywołane koronawirusem SARS-CoV-2, ze szczególnym uwzględnieniem nadzoru nad ogniskami w podmiotach leczniczych, DPS-ach i ZOL-ach.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Chorzowie we współpracy z Prezydentem Miasta Świętochłowic zorganizował funkcjonowanie mobilnego punktu wymazowego, który w okresie od 7 kwietnia do 1 września 2020r. przeprowadził **947** wymazy mieszkańców Świętochłowic podejrzanych o zakażenie.

Zgodnie ze „Strategią walki z pandemią COVID-19” i zasadami zlecenia badań w kierunku SARS-CoV-2 dot. pacjentów niesamodzielnych oraz pacjentów DPS, ZOL od 01.10.2020r. na podstawie skierowania zlecono **109** wymazów wśród pacjentów oraz **13** wymazy wśród personelu tych placówek.

Ponadto pracownicy prowadzili działania informacyjne w związku z zapytaniami mieszkańców, wątpliwościami i problemami związanymi z epidemią.

W ramach działań przeciwepidemicznych wzmożono współpracę z instytucjami, placówkami medycznymi oraz pracodawcami.

Prowadzenie nadzoru epidemiologicznego związane było z koniecznością sporządzania licznych sprawozdań, raportów oraz opracowań. Zapewniło to między innymi dostęp mieszkańcom do bieżących danych na temat skali zachorowań i skutków epidemii.

Ponadto pracownicy tutejszej Stacji, pozyskane dane epidemiologiczne wprowadzali do systemu teleinformatycznego wspomagającego walkę z pandemią (EWP).

Pracownicy realizowali zgłoszenia dotyczące kwarantanny wpływające za pośrednictwem Systemu Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej-SEPIS, co zapewniało szybszą i sprawniejszą obsługę petentów.

W związku z zaistniałą sytuacją pracownicy Państwowej Inspekcji Sanitarnej na bieżąco przekazywali wszystkie informacje podmiotom działalności leczniczej między innymi obowiązujące wytyczne Głównego Inspektora Sanitarnego.

W ramach działań przeciwepidemicznych kontynuowane były czynności kontrolne w zakresie przestrzegania ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii.

PPIS w Chorzowie oprócz działań związanych ze zwalczaniem epidemii, realizował również w ograniczonym zakresie pozostałe zadania wynikające z ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Epidemiologia

1. Sytuacja epidemiologiczna wybranych chorób zakaźnych

Na terenie miasta Świętochłowice w ramach nadzoru nad chorobami zakaźnymi w 2020 roku przeprowadzono 1 574 wywiady epidemiologiczne, w porównaniu z rokiem ubiegłym ilość przeprowadzonych wywiadów zwiększyła się o 1 407.

W wyniku pandemii koronawirusa SARS-CoV-2 w roku 2020 zarejestrowano 1 546 przypadków potwierdzonych zakażeń wirusem SARS-CoV-2 w tym 36 zgonów.

W grupie wiekowej 51-60 odnotowano:

4 zgony,

W grupie wiekowej 61-70 odnotowano:

6 zgonów,

W grupie wiekowej 71-80 odnotowano:

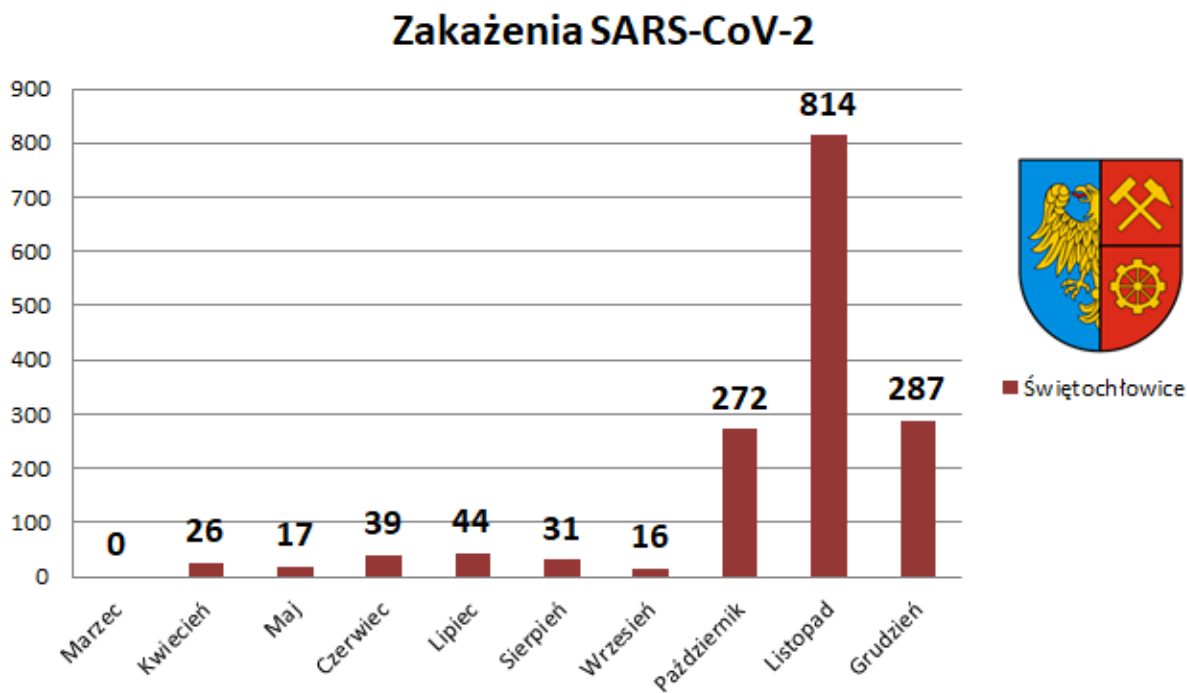
14 zgonów,

W grupie wiekowej 81-90 odnotowano:

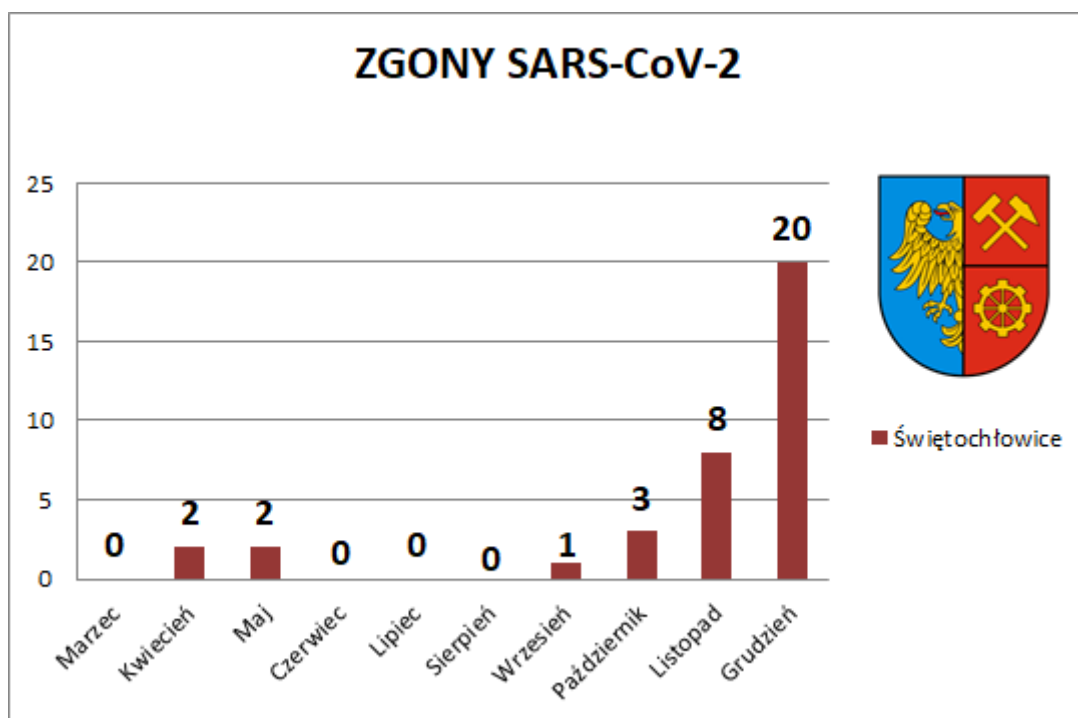
10 zgonów,

W grupie wiekowej +90 odnotowano:
 2 zgony (Rycina 3).
 Średnia wieku osób zmarłych wyniosła 75 lat.
 Najmłodsza osoba miała 51 lat, a najstarsza 96 lat.

Pierwszy przypadek COVID-19 na terenie Świętochłowic wystąpił 3 kwietnia 2020 r.

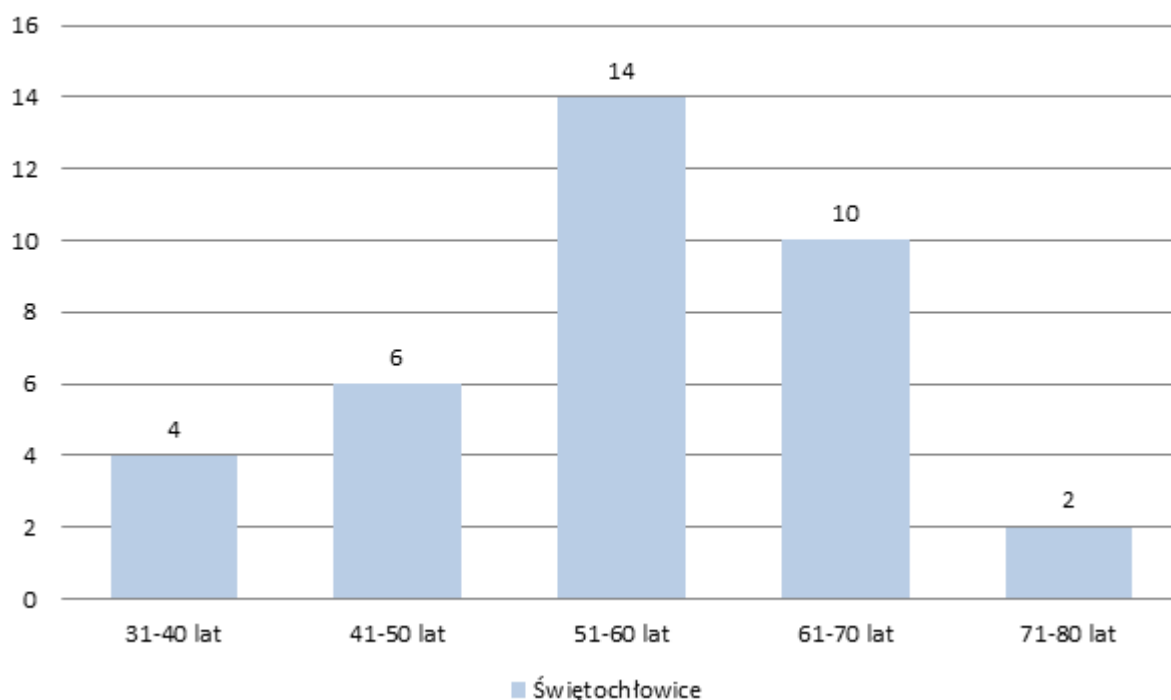

Rycina 1 Liczba zakażeń koronawirusem SARS-CoV-2 na terenie Świętochłowic w roku 2020

Rycina 2 Liczba zgonów z powodu zakażenia koronawirusem SARS-CoV-2 na terenie Świętochłowic w roku 2020

ZGONY SARS-CoV-2 2020 rok

Rycina 3 Liczba zgonów z powodu zakażenia koronawirusem SARS-CoV-2 na terenie Świętochłowic z podziałem na wiek w roku 2020

Wśród chorób przenoszonych drogą pokarmową zarejestrowano 3 przypadki zatruc pokarmowych wywołanych pałeczką *Salmonella* (spadek o 9). W grupie innych bakteryjnych zakażeń jelitowych zanotowano 66 przypadków (wzrost o 9) – dominującym czynnikiem etiologicznym było *Clostridium difficile* (65 przypadków). Wśród wirusowych zakażeń jelitowych zanotowano 13 przypadków (spadek o 62). Dominującym czynnikiem etiologicznym były rotawirusy - 7 przypadków. W roku 2020 zarejestrowano 3 przypadki biegunki i zapalenia żołądkowo-jelitowego bliżej nieokreślonego, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu, w porównaniu z rokiem 2019 zaobserwowano spadek o 9 przypadków.

Choroby wieku dziecięcego:

- płonica – 6 przypadków (spadek o 35)
- ospa wietrzna – 210 przypadków (spadek o 58)

Zarejestrowano 1 przypadek lambliozy (spadek o 1), 5 zachorowań na różę (spadek o 10) oraz 17 zachorowań na boreliozę (spadek o 1).

Wśród chorób przenoszonych drogą płciową zarejestrowano 1 przypadek zachorowania na kiłę oraz 1 zakażenie HIV (spadek o 4).

Zanotowano spadek liczby osób szczepionych przeciwko wścieklicznie (narażonych na zachorowanie wskutek pokąsania przez zwierzęta) o 1 przypadek w porównaniu z rokiem ubiegłym, w którym zaszczepiono przeciwko wścieklicznie 5 osób.

W analizowanym okresie zarejestrowano 1 przypadek zachorowania na bakteryjne zapalenie opon mózgowych inne i nieokreślone oraz 1 zachorowanie na zapalenie opon mózgowych inne i nieokreślone.

W omawianym roku odnotowano 4 przypadki zachorowań na gruźlicę, jest to spadek o 9 przypadków w porównaniu z rokiem poprzednim. Na terenie miasta Świętochłowice w roku 2020 nie rejestrowano zgonu z powodu gruźlicy.

Na podstawie analizy zachorowań na grypę, zachorowań grypopodobnych oraz ostrych zakażeń dróg oddechowych zaobserwowano spadek o 9 479 przypadków (15 324). Nie stwierdzono grypy potwierdzonej wynikiem laboratoryjnej.

W roku sprawozdawczym zarejestrowano 3 zachorowania na przewlekłe i bliżej nieokreślone wzw typu B (spadek o 6) oraz 3 przypadki zachorowań na przewlekłe i bliżej nieokreślone wzv typu C (spadek o 7).

Na terenie Świętochłowic zarejestrowano 3 ogniska (szpitalne) chorób przenoszonych drogą pokarmową, których czynnikiem etiologicznym było *Clostridium difficile*.

W zakresie prowadzonego nadzoru nad zgłaszalnością podejrzeń i zatruc środków zastępczymi lub nowymi substancjami psychoaktywnymi w 2020 roku, zarejestrowano 13 przypadków – analogicznie jak w roku poprzednim.

2. Szczepienia ochronne – analiza wykonawstwa szczepień ochronnych

W 2020 roku na terenie miasta Świętochłowice sprawowano nadzór nad 15 punktami szczepień. Obowiązkowe szczepienia ochronne dzieci i młodzieży od 0-19 r. ż. wykonywane były w 7 poradniach dziecięcych i 1 oddziale noworodkowym.

Skontrolowano 1 punkt szczepień, przeprowadzając 1 kontrolę w zakresie oceny wykonawstwa szczepień ochronnych, prowadzenia dokumentacji oraz gospodarki preparatami szczepionkowymi.

Podczas przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w ww. zakresie. Szczepienia ochronne obowiązkowe i zalecane u dzieci, młodzieży i osób dorosłych wykonywane były zgodnie z obowiązującym Programem Szczepień Ochronnych. Dzieci i młodzież wzywana jest do szczepień systematycznie i na bieżąco.

Dzieci ze środowisk opornych, które nie zgłaszają się w wyznaczonym terminie do szczepienia, bądź w ogóle nie realizują obowiązku szczepień ochronnych zgłaszane są wraz z rodzicami lub opiekunami prawnymi przez poradnie imienne do PSSE w Chorzowie.

Na dzień 31.12.2020r. poradnie POZ wykazywały wśród mieszkańców Świętochłowic 31 dzieci, których rodzice uchylają się od poddania szczepieniom ochronnym.

Na wniosek PPIS w Chorzowie Wojewoda Śląski wydał 3 postanowienia o nałożeniu grzywny na rodziców dzieci uchylających się od szczepień zamieszkałych na terenie Świętochłowic.

3. Stan sanitarny podmiotów wykonujących działalność leczniczą

3.1. Stan sanitarny szpitali

W 2020 roku sprawowano nadzór sanitarny nad 1 szpitalem na terenie Świętochłowic, tj. Szpitalem Powiatowym przy ul. Chorzowskiej 36, którego podmiotem leczniczym jest Zespół Opieki Zdrowotnej w Świętochłowicach Sp. z o.o.

W szpitalu przeprowadzono łącznie 5 kontroli, z czego 3 kontrole dot. sprawdzenia stopnia realizacji obowiązków nałożonych w wydanych decyzjach.

W szpitalu przeprowadzono kontrolę tematyczną dot. przestrzegania wymagań w zakresie COVID-19 w związku z wystąpieniem stanu epidemii – nie stwierdzono nieprawidłowości.

PPIS w Chorzowie na wniosek strony wydał 5 decyzji zmieniających termin wykonania zarządzeń ujętych w uprzednio wydanych decyzjach.

W szpitalu w roku sprawozdawczym nałożono **1** mandat karny w wysokości **300,00 zł** za:

- Brak reżimu sanitarnego pacjentów z podejrzeniem zakażenia *C.difficile*,
- Brudną podłogę gabinetu zabiegowego, pomieszczenia porządkowego,
- Zakurzone pojemniki ze sprzętem jednorazowego użytku,
- Niewłaściwe postępowanie z odpadami komunalnymi i bielizną.

Narzędzia/sprzęt medyczny wielorazowego użytku po użyciu i wstępnej dezynfekcji w pełnym zanurzeniu w zamykanych pojemnikach z wkładem sitowym jest wysyłany do sterylizatorni przy bloku operacyjnym szpitala w przeznaczonych do tego celu plastikowych, zamykanych pojemnikach lub kontenerach sterylizacyjnych (w przypadku bloku operacyjnego). Miejscem dezynfekcji są wydzielone pomieszczenia lub miejsca w oddziałach i poradniach przyszpitalnych z zainstalowanym zlewem. Na bloku operacyjnym oraz w trakcie porodowym dezynfekcja przeprowadzana jest w wydzielonych pomieszczeniach.

Wydana w roku 2018r. decyzja administracyjna nakazuje stronie dostarczanie materiałów sterylnych z centralnej sterylizatorni zorganizowanej w ramach szpitala.

W 2020r. w Szpitalu Powiatowym wykryto **10** ognisk zakażeń szpitalnych, **4** dotyczyły zakażeń *Clostridium difficile*, **6** dotyczyło zakażeń **koronawirusem SARS-CoV-2**.

3.2. Stan sanitarny podmiotów leczniczych udzielających stacjonarnych i całodobowych świadczeń zdrowotnych, innych niż szpitalne

Zespół Opieki Zdrowotnej Sp. z o.o. w swoich strukturach posiada zarejestrowany Zakład Opiekuńczo-Leczniczy zlokalizowany przy ul. Szpitalnej 2.

W ww. obiekcie przeprowadzono **1 kontrolę** sprawdzającą, podczas której stwierdzono częściowe wykonanie obowiązków nałożonych na Stronę decyzją administracyjną.

3.3. Stan sanitarny podmiotów leczniczych udzielających świadczeń ambulatoryjnych

Pod nadzorem PPIS w Chorzowie znajduje się 17 podmiotów leczniczych, w strukturach których znajduje się 19 obiektów. Ponadto nadzorem objętych są 5 filii ambulatoryjnych podmiotów leczniczych.

W zakresie nadzoru nad ww. obiektami w 2020 r. Sekcja Epidemiologii przeprowadziła 6 kontroli w 4 obiektach. W roku sprawozdawczym nie skontrolowano filii.

W 1 poradni przeprowadzono kontrolę przestrzegania wymagań w zakresie COVID-19 w związku z wystąpieniem stanu epidemii – nie stwierdzono nieprawidłowości.

W 2020 r. nie stwierdzono w podmiotach leczniczych udzielających świadczeń ambulatoryjnych nieprawidłowości skutkujących wydaniem decyzji bądź nałożeniem mandatu karnego.

W 2020r. przeprowadzono 1 kontrolę w zakresie przestrzegania wymagań w związku z wystąpieniem stanu epidemii COVID-19 – kontrola nie wykazała nieprawidłowości.

3.4. Stan sanitarny praktyk zawodowych lekarzy

Nadzór nad praktykami zawodowymi oraz innymi obiektami prowadzącymi działalność leczniczą nieregulowaną sprawuje wyłącznie Sekcja Epidemiologii.

Na terenie Świętochłowic zarejestrowanych jest 37 praktyk zawodowych lekarskich, 4 praktyki pielęgniarskie i 4 obiekty świadczące usługi medyczne nie będących podmiotami

lecznicy. Ta ostatnia grupa obiektów to głównie pracownie protetyczne, gabinety masażu oraz medycyny niekonwencjonalnej.

W 2020 r. w związku z sytuacją epidemiologiczną nie skontrolowano obiektów wyszczególnionych w ww. grupie.

4. Akcje deratyzacyjne

Na terenie Świętochłowic przeprowadzono 1 akcję deratyzacyjną w okresie wiosennym i 1 okresie jesiennym, zgodnie z zarządzeniem Prezydenta Miasta Świętochłowice. Podczas trwania akcji deratyzacyjnych nie przeprowadzono kontroli sanitarnej ze względu na sytuację epidemiologiczną COVID-19.

5. Interwencje

O złożonych przez mieszkańców interwencjach zawiadamiano (pisemnie lub telefonicznie) właścicieli lub zarządców nieruchomości w celu przeprowadzenia wspólnych kontroli.

5.1. Interwencje dotyczące podmiotów leczniczych

W roku sprawozdawczym rozpatrzono **1 interwencję** :

- dot. niezachowania rozdziału czasowego przyjęć dzieci chorych a dzieci zdrowych kwalifikowanych do szczepień w przychodni MEDICUS – interwencja nie potwierdziła się.

5.2. Interwencje dotyczące obecności gryzoni

W roku sprawozdawczym wpłynęła 1 interwencja dotycząca obecności gryzoni na terenie posesji. O złożonej przez mieszkańca interwencji zawiadomiony został (telefonicznie) zarządca nieruchomości w celu przeprowadzenia kontroli, podczas której stwierdzano trwającą na posesji deratyzację.

5.3. Interwencje dotyczące insektów i gołębi

W roku sprawozdawczym wpłynęły 3 interwencje w sprawie obecności insektów w nieruchomościach (pcheł, pluskiew, obrzezków gołębic) oraz 1 interwencja dot. zanieczyszczenia przez ptaki budynków i klatek schodowych.

5.4. Inne interwencje

- 1 zgłoszenie dot. obecności kotów na balkonie przynależącego do mieszkania lokatorskiego nr 1 przy ul. Sądowej – Administracja zobowiązała się do rozwiązania zaistniałego problemu, nawiązując kontakt z lokatorem i informując go o obowiązku utrzymywania w czystości balkonów.
- 1 zgłoszenie dot. obecności martwych zwierząt i zanieczyszczonej odchodami piwnicy przy ul. Zubrzyckiego 14 – Administracja przeprowadziła deratyzację oraz uporządkowała piwnicę, przedstawiając stosowne dokumenty.
- 1 zgłoszenie dot. braku odpowiedniej opieki lekarskiej w Domu Opieki Społecznej Św. Antonii ul. Kubiny 11 – sprawa przekazana do Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach.

Higiena żywności, żywienia i przedmiotów użytku

1. A. Charakterystyka obiektów nadzorowanych

Zgodnie z ewidencją Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Chorzowie na terenie miasta Świętochłowic znajduje się 387 zakładów.

Największą grupę obiektów stanowią zakłady obrotu żywnością. W większości są to małe zakłady prowadzone przez prywatnych właścicieli.

Zakłady produkcyjne to głównie piekarnie i ciastkarnie prowadzące długoletnią działalność, w pomieszczeniach adaptowanych. W większości zakłady te wprowadziły zasady GHP, GMP i system HACCP. Zaopatrują one z reguły rynek lokalny.

Zakłady żywienia zbiorowego o liczbie 71 to w połowie zakłady małej gastronomii (34). Zakłady te w bardzo dużej części spełniają wymagania dotyczące stanu technicznego i wyposażenia.

Część zakładów zlokalizowanych jest na tzw. „szlaku turystycznym” tzn. teren OSiR Skalka Świętochłowice.

B. Ocena stanu sanitarnego - ogólna

W roku 2020 w ewidencji znajdowało się 387 zakładów, z czego skontrolowano 113, w tym 0 miejsc obrotu przedmiotami użytku i 1 zakład produkujący kosmetyki. We wszystkich obiektach objętych nadzorem przeprowadzono 141 kontroli sanitarnych, w tym 0 kontroli w miejscach obrotu przedmiotami użytku, 1 kontrolę w zakładzie produkującym kosmetyki.

W trakcie bieżącego nadzoru sanitarnego pobrano do badań laboratoryjnych 54 próbki żywności, 1 próbkę sanitarną, 0 próbek materiałów do kontaktu z żywnością i 0 próbek kosmetyków.

W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono w 18 obiektach nieprawidłowości, a 2 obiekty były ocenione jako niezgodne na podstawie arkusza oceny zakładu. Stanowi to 3,6% w stosunku do wszystkich obiektów sklasyfikowanych.

Wydano 2 decyzje administracyjne nakazujące usunięcie stwierdzonych uchybień, 0 prolongat, nie oddano wniosków do sądu. Winnych uchybień ukarano 20 mandatami na łączną kwotę 5150 PLN. W 2020 roku złożono 1 wniosek o ukaranie do Śląskiego Powiatowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Katowicach za poszerzenie działalności bez zgody, wniosek czeka na rozpatrzenie.

C. Ocena stanu sanitarnego - szczegółowa

Zakłady produkcji żywności

W roku 2020 w ewidencji znajdowało się 18 zakładów z tej grupy obiektów, z czego skontrolowano 12. W obiektach tych przeprowadzono 16 kontroli. W grupie tej wydano 0 decyzji nakazujących usunięcie uchybień technicznych, nałożono 3 mandaty karne na kwotę 600 PLN. Stwierdzono 2 obiekty o złym stanie sanitarnym, nie stwierdzono obiektów niezgodnych na podstawie arkusza oceny stanu sanitarnego. Nie wydano prolongat.

W 2020 roku w nadzorowanych zakładach produkujących żywność pobrano 8 próbek do badań mikrobiologicznych, fizykochemicznych, organoleptycznych i sanitarnych. Zdyskwalifikowano 5 próbek co stanowi 62,5% zbadanych ogółem. Wskaźnik ten jest wyższy niż w roku ubiegłym, kiedy to zdyskwalifikowano 0% próbek.

Obiekty obrotu żywnością

W roku 2020 skontrolowano 72 obiekty z 237 prowadzących działalność handlową na terenie nadzorowanym, w obiektach tych przeprowadzono 90 kontroli. Stwierdzono nieprawidłowości w 12 obiektach, a 2 obiekty oceniono jako niezgodne na podstawie arkusza oceny zakładu.

W grupie tej wydano 1 decyzję nakazującą oraz nałożono 13 mandatów na kwotę 3150 PLN. Najczęściej stwierdzane uchybienia to m.in.:

- zły bieżący stan sanitarno-porządkowy,
- nieprzestrzeganie GHP i uproszczonego systemu HACCP (m.in. brak zapisów),
- wprowadzanie do obrotu przeterminowanych środków spożywczych.

Ogółem w miejscach obrotu pobrano do badań 47 próbek żywności, z czego zakwestionowano 0 próbek tj. 0% . Wskaźnik ten jest taki sam jak w roku ubiegłym, kiedy to zdyskwalifikowano 0% próbek.

Zakłady żywienia zbiorowego

W 2020 roku skontrolowano 28 zakładów żywienia zbiorowego, w których przeprowadzono 34 kontrole, w 4 obiektach stwierdzono nieprawidłowości, nie stwierdzono obiektu niezgodnego ocenionego na podstawie arkusza oceny zakładu. W grupie tej wydano 1 decyzję nakazującą, nałożono 5 mandatów na kwotę 1500 PLN. Złożono 1 wniosek o ukaranie do Śląskiego Powiatowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Katowicach. Najczęstsze uchybienia :

- zły stan sanitarny,
- nieprzestrzeganie GHP i systemu HACCP,.

W obiektach tych nie pobrano próbek do badań laboratoryjnych.

D. Ocena transportu żywności

W 2020 roku nadzorem objętych zostało 15 firm transportowych przewożących żywność, 1 skontrolowano. Mandatów karnych nie nałożono.

2. JAKOŚĆ ZDROWOTNA ŚRODKÓW SPOŻYWCZYCH.

A. Jakość zdrowotna krajowych środków spożywczych

W 2020 roku przebadano laboratoryjnie 44 próbki krajowych środków spożywczych pobranych w różnego rodzaju obiektach żywieniowo – żywnościowych:

- w zakresie oznaczania zanieczyszczeń mikrobiologicznych - 35,
- w zakresie oznaczania zanieczyszczeń chemicznych - 7,
- w zakresie oznaczania zanieczyszczeń biologicznych - 0,
- w zakresie oceny organoleptycznej - 2,
- wyłącznie w zakresie znakowania - 0.

Ponadto pobrano 1 próbkę w kierunku badań sanitarnych.

W 2020 roku pod względem znakowania oceniono 11 próbek krajowych środków spożywczych. Zdyskwalifikowano ogółem 5 próbek tj. 5 próbek ze względu

na zanieczyszczenia mikrobiologiczne, 0 próbek ze względu na zanieczyszczenia chemiczne, 0 próbek ze względu na organoleptykę, 0 próbek ze względu na nieprawidłowe znakowanie oraz 0 próbek sanitarnych.

B. Jakość zdrowotna środków spożywczych z importu

Przebadano 10 próbek żywności z Unii Europejskiej i importu, w tym 0 pod względem parametrów mikrobiologicznych, 10 próbek pod względem parametrów chemicznych, 0 próbek w zakresie oceny organoleptycznej.

W ramach przebadanych próbek oceniono 1 pod względem zgodności znakowania z aktualnymi przepisami. Próbek nie zdyskwalifikowano.

3. NADZÓR NAD KOSMETYKAMI I MATERIAŁAMI DO KONTAKTU Z ŻYWNOSCIĄ.

W 2020 roku przeprowadzono 1 kontrolę w wytwórni kosmetyków. Nie pobrano do badań laboratoryjnych próbek kosmetyków. Nie przeprowadzono kontroli w miejscach obrotu materiałami do kontaktu z żywnością, pobrano 0 próbek przedmiotów użytku. Nie nałożono mandatów karnych, nie wydano decyzji administracyjnych.

4. SKARGI I INTERWENCJE.

W 2020 roku zgłoszono 27 interwencji: 2 dotyczyły złej jakości zdrowotnej środków spożywczych, 9 warunków higieniczno-sanitarnych, 4 jednocześnie na jakość i warunki oraz 12 na COVID-19. 9 interwencji potwierdziło się (2 na złą jakość, 1 na nieprawidłowy stan sanitarny, 3 jednocześnie na jakość i warunki oraz 3 dot. COVID-19). Nałożono 10 mandatów na łączną kwotę 2900 PLN, wydano 2 decyzje nakazujące. Złożono 1 wniosek o nałożenie kary do Śląskiego Powiatowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Katowicach. 1 interwencja nie została rozpatrzona ze względu na zatwierdzanie się obiektu (ustalenia na etapie projektu). Pozostałe interwencje nie potwierdziły się. W ramach skarg w zintegrowanym laboratorium nie zbadano próbek środków spożywczych dostarczonych przez konsumentów, nie pobrano również próbek w ramach urzędowej kontroli celowanej.

OCENA I WNIOSKI KOŃCOWE

Stan sanitarny nadzorowanych obiektów żywnościowych, jak wykazują arkusze oceny zakładu, uległ pogorszeniu w stosunku do roku ubiegłego (jest więcej zakładów niezgodnych). Nałożono również więcej mandatów karnych. Wydano jednak mniej decyzji nakazujących.

W dalszym ciągu stwierdza się niezachowanie należytego stanu sanitarno-higienicznego i wprowadzanie do obrotu przeterminowanych środków spożywczych.

Większość obiektów jednak oceniono pozytywnie. Wprowadzono w nich i stosuje się zasady Dobrej Praktyki Higienicznej, w zakładach produkcyjnych w większości wprowadzono i stosuje się zasady systemu HACCP, a w pozostałych grupach obiektów uproszczone procedury na zasadach systemu HACCP.

W 2020 roku przeprowadzono mniej kontroli (głównie kompleksowych) ze względu na COVID-19.

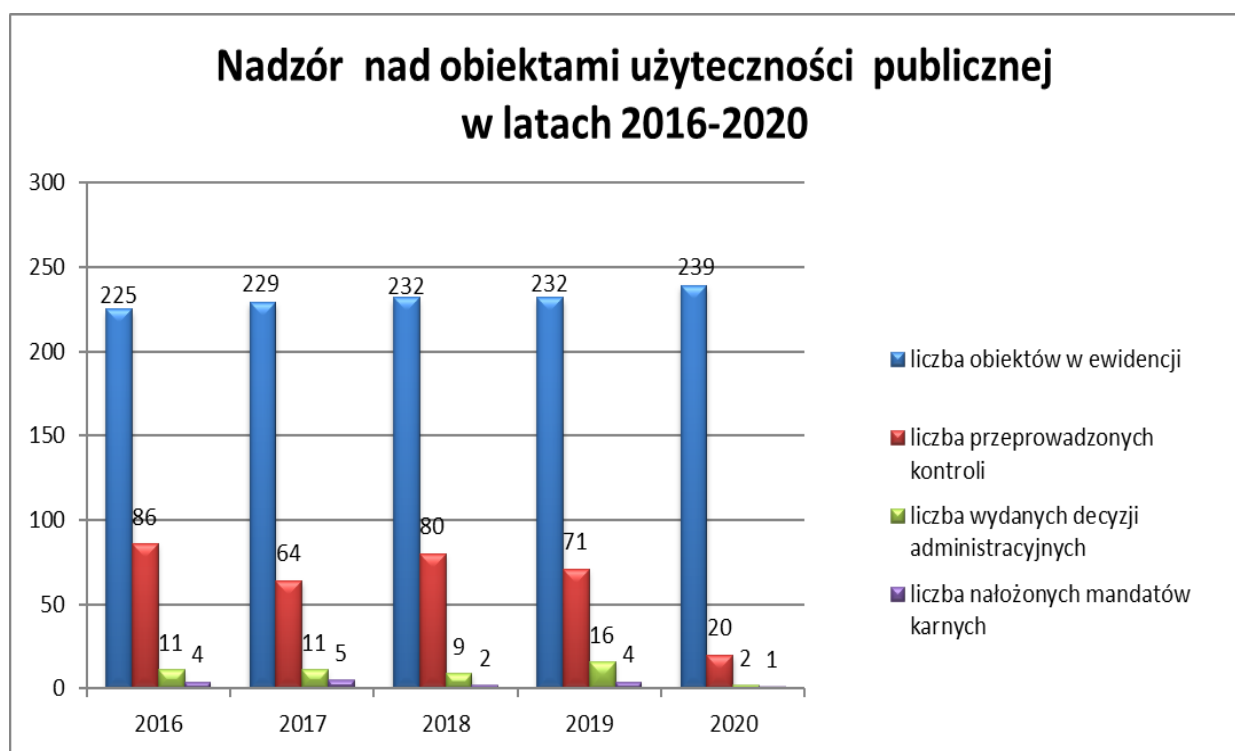
Higiena komunalna i Środowiska

Sekcja Higieny Komunalnej i Środowiska sprawowała nadzór nad przestrzeganiem wymagań higieniczno – zdrowotnych w obiektach użyteczności publicznej oraz nad jakością sanitarną wody do spożycia przez ludzi, ciepłej wody użytkowej i wody na pływalniach.

Nadzór nad obiektami użyteczności publicznej

Na terenie miasta Świętochłowice nadzorem objęto **239 obiektów użyteczności publicznej**. Są to: podmioty lecznicze, zakłady fryzjerskie, kosmetyczne i odnowy biologicznej, gabinety tatuażu, zakłady w których świadczone są więcej niż jedna z w/w usług, ustępy publiczne i ogólnodostępne, pływalnie kryte i odkryte, domy pomocy społecznej, obiekty hotelarskie, sportowe, kulturalne, targowiska, apteki, stacje paliw, cmentarze, domy przedpogrzebowe i zakłady pogrzebowe, przystanek kolejowy, tereny rekreacyjne.

W 2020 roku skontrolowano **18 obiektów użyteczności publicznej**.

W 2020 roku w ramach nadzoru nad obiektami użyteczności publicznej:

- przeprowadzono **20** kontroli sanitarnych,
- wydano **2** decyzje administracyjne,
- nałożono **1** mandat karny na kwotę **400 zł**.

Ustępy publiczne i ogólnodostępne

Na nadzorowanym terenie znajdują się 2 ustępy publiczne oraz 1 ogólnodostępny w centrum handlowym.

W roku sprawozdawczym nie przeprowadzono kontroli sanitarnej w w/w obiektach.

Pływalnie kryte i odkryte

Nadzorem objęto pływalnię miejską przy ul. Zubrzyckiego 38, szkolną w Szkole Podstawowej nr 8 przy ul. Wiśniowej 9 oraz pływalnię sezonową na terenie Ośrodka Sportu i Rekreacji „Skałka” z dwiema nieckami basenowymi – jedną uzdatnianą metodą chemiczną, drugą metodą biologiczną.

Pływalnie Kryte

W roku sprawozdawczym skontrolowano 1 obiekt. Uwzględniając stan higieniczno – sanitarny i techniczny skontrolowany obiekt oceniono jako zadawalający.

Pływalnia odkryta

W okresie sprawozdawczym skontrolowano czynne sezonowo Kąpielisko „Skałka” z dwoma nieckami basenowymi. Uwzględniając zarówno stan higieniczno – sanitarny i techniczny, obiekt oceniono jako zadawalający.

Domy Pomocy Społecznej

W tej grupie wykazano 2 obiekty całodobowe oraz 3 domy dziennego pobytu. W roku sprawozdawczym w jednym domu pomocy społecznej przeprowadzono kontrolę jakości ciepłej wody użytkowej w zakresie obecności bakterii *Legionella sp.* Nie stwierdzono przekroczeń skontrolowanych parametrów mikrobiologicznych.

Obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie

W ewidencji ujęto 3 obiekty: usytuowany w centrum miasta pensjonat Willa Styl, obiekt hotelarski Zgoda oraz obiekt hotelarski przy ul. Łagiewnickiej 45. Skontrolowano 2 obiekty, które oceniono jako zadawalające pod względem higieniczno – sanitarnym oraz technicznym.

Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu i odnowy biologicznej oraz świadczące więcej niż jedną z usług.

W ewidencji ujęto 71 zakładów, z których w 2020 roku skontrolowano 5. Jest to jedna z najliczniejszych grup nadzorowanych obiektów, w skład której wchodzi zakłady o zróżnicowanym standardzie świadczonych usług i wyposażenia, od małych

jednostanowiskowych zakładów po duże wielostanowiskowe, świadczące więcej niż jedną z w/w usług, np. kosmetyczne, fryzjerskie i solarium.

Dla **Zakładu Fryzjersko – Kosmetycznego z solarium przy ul. Karpackiej 2 w Świątchłowicach** w dniu 24.09.2020 r. wydano zalecenia doraźne, z terminem realizacji do dnia 30.11.2020 r., dotyczące usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości tj. postępowanie niezgodne z opracowaną procedurą zapewniającą ochronę przed zakażeniami oraz chorobami zakaźnymi, zgodnie z którą sterylizacja narzędzi wielokrotnego użytku wykonywana jest, w ramach zawartej umowy, przez specjalistyczny podmiot zewnętrzny. W trakcie kontroli stwierdzono, że sterylizację narzędzi wielokrotnego użytku, stosowanych do zabiegów podczas których dochodzi do naruszenia ciągłości tkanek ludzkich, przeprowadza się we własnym zakresie na terenie obiektu, bez zachowanego ciągu technologicznego, nie jest prowadzona pełna dokumentacja procesu sterylizacji (brak zapisu krytycznych parametrów procesu oraz kontroli biologicznej procesu sterylizacji), brak na pakietach sterylnych dat ważności wyrobów sterylnych. Przeprowadzona w dniu 29.12.2020 r. kontrola sprawdzająca wykazała nie wykonanie w/w zaleceń. W związku z powyższym zostanie wszczęte postępowanie administracyjne, celem wydania decyzji administracyjnej. Obiekt oceniono jako **zły** pod względem higieniczno – sanitarnym, zakład nie został unieruchomiony.

Uwzględniając stan higieniczno - sanitarny i techniczny pozostałych skontrolowanych obiektów oceniono je jako zadawalające.

Przystanek kolejowy

Obiekt wyposażony jest w zadaszony peron oraz prowadzący do niego tunel komunikacyjny, ławki i kosze na odpady komunalne. Przeprowadzona kontrola nie wykazała nieprawidłowości w zakresie bieżącego stanu higieniczno – sanitarnego i technicznego. Utrzymaniem czystości zajmuje się firma zewnętrzna działająca na zlecenie podmiotu zarządzającego obiektem.

Przystanki autobusowe

W ewidencji ujęto 2 przystanki autobusowe usytuowane w centrum miasta przy głównych arteriach komunikacyjnych.

W roku sprawozdawczym nie przeprowadzono kontroli sanitarnych.

Domy przedpogrzebowe i zakłady pogrzebowe

W ewidencji ujęto 6 obiektów. Są to dysponujące prosektoriami i chłodniami 2 domy przedpogrzebowe oraz 4 zakłady pogrzebowe, które w ramach realizacji usług związanych z organizacją pochówku korzystają z zaplecza innych podwykonawców. Większość domów i zakładów pogrzebowych dysponuje własnymi środkami transportu spełniającymi wymagania techniczne i sanitarne rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 27 grudnia 2007 r. *w sprawie wydawania pozwoleń i zaświadczeń na przewóz zwłok i szczątków ludzkich* (Dz. U. z 2007 r., Nr 249, poz. 1866).

Skontrolowano 1 obiekt w związku z wnioskiem strony o wydanie opinii sanitarnej dla środka transportu drogowego przeznaczonego do przewozu zwłok i szczątków ludzkich. Skontrolowany pojazd specjalny spełniał wymagania określone w wyżej cyt. rozporządzeniu.

Apteki

W ewidencji ujęto 12 obiektów, skontrolowano 2.

Dla **Apteki przy ul. Chorzowskiej 19 w Świętochłowicach** w dniu 07.10.2020 r. wydano decyzję administracyjną nakazującą doprowadzenie do stanu czystości sufity we wszystkich pomieszczeniach apteki oraz ściany w następujących pomieszczeniach: komorze przyjęć leków, pomieszczeniu socjalnym, pomieszczeniu administracyjnym, korytarzu komunikacyjnym z terminem realizacji do dnia 30.04.2021 r. Wobec powyższego obiekt oceniono jako **zły** pod względem technicznym. Apteka nie została unieruchomiona.

Ponadto, dla tego samego obiektu w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami higieniczno – sanitarnymi, tj. brudne, nieposprzątane pomieszczenia oraz wyposażenie apteki, brudne stanowiska obsługi klienta, zakurzone regały i szafki, zabrudzony zlew gospodarczy, sprzęt porządkowy oraz urządzenia sanitarne, brak preparatu do dezynfekcji rąk w służbie i pojemnika na odpady komunalne oraz przeterminowana część pakietów sterylnych z butelkami z korkiem do przechowywania sporządzonych leków recepturowych, nałożono mandat karny w wysokości 400 zł. Przeprowadzona kontrola sprawdzająca wykazała poprawę bieżącego stanu higieniczno – sanitarnego.

Uwzględniając stan higieniczno – sanitarny i techniczny, drugiej skontrolowanej apteki oceniono ją jako zadawalającą.

Tereny rekreacyjne

W ewidencji ujęto 72 obiekty. Są to place zabaw i piaskownice, których dysponentami są gmina i spółdzielnie mieszkaniowe oraz teren rekreacyjny przy zbiorniku wodnym na terenie OSiR „Skalka”.

W roku sprawozdawczym nie przeprowadzono kontroli sanitarnych.

Obiekty sportowe

W ewidencji ujęto 4 obiekty.

W 2020 roku skontrolowano 1 obiekt. Uwzględniając stan higieniczno – sanitarny i techniczny, skontrolowanego obiektu oceniono go jako zadawalający.

Pozostałe obiekty

W ewidencji ujęto 30 obiektów.

W roku sprawozdawczym przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną. Uwzględniając stan higieniczno – sanitarny i techniczny skontrolowanego obiektu oceniono go jako zadawalający.

Podmioty lecznicze

W ewidencji ujęto 27 obiektów. W roku sprawozdawczym nie przeprowadzono kontroli sanitarnych.

Na podstawie sprawozdania z badań wykonanych w Szpitalu Powiatowym przy ul. Chorzowskiej 36 w Świętochłowicach stwierdzono przekroczenie dopuszczalnej liczby bakterii *Legionella sp.* w trzech z czterech pobranych próbek wody. W związku

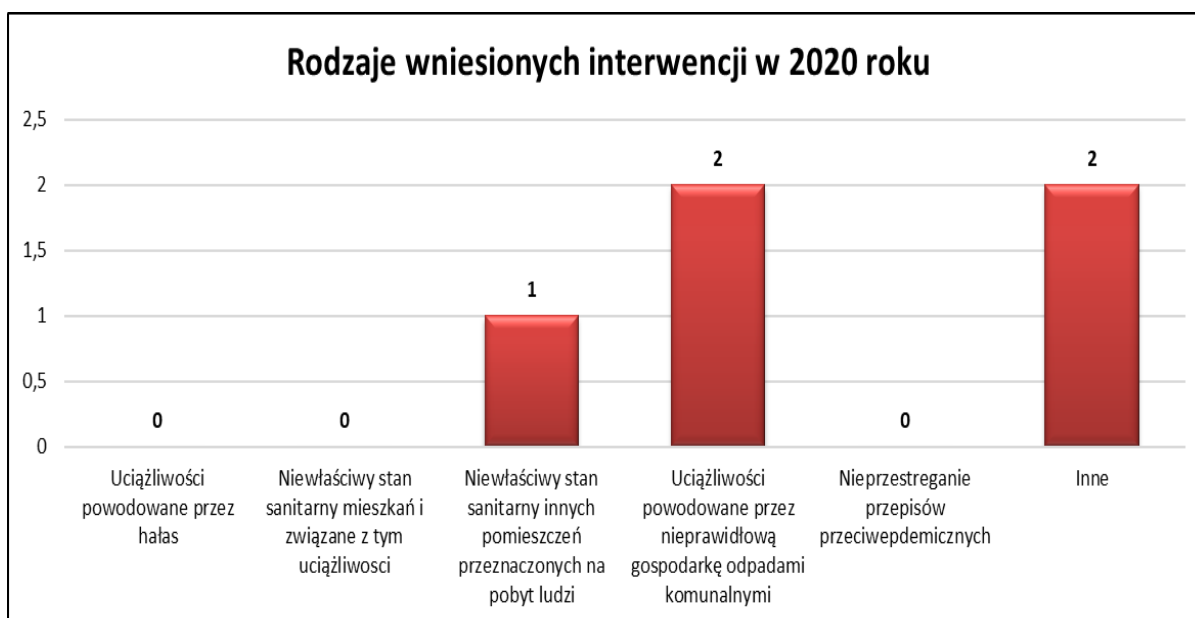

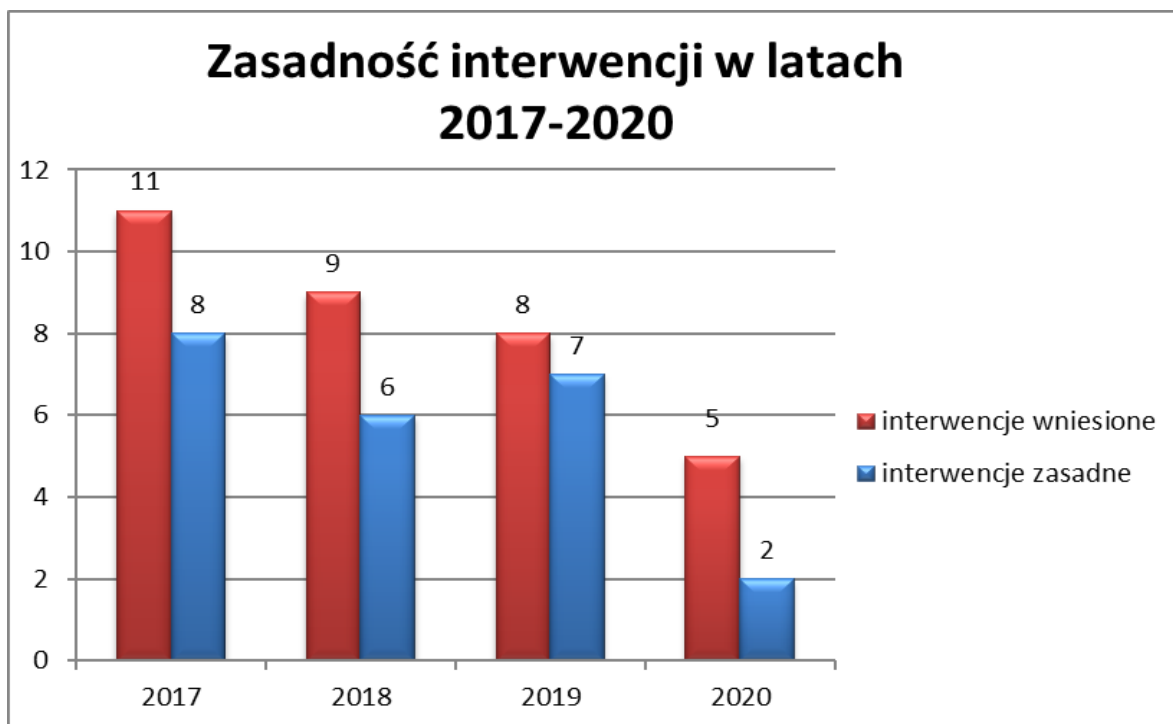
z powyższym, wydano decyzję nakazującą doprowadzenie parametrów mikrobiologicznych ciepłej wody w obiekcie do stanu zgodnego z wymaganiami rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 07.12.2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294). Na podstawie sprawozdania z badań laboratoryjnych próbek wody pobranych w ramach kontroli sprawdzającej stwierdzono niewykonanie decyzji i wydano upomnienie.

Po podjęciu działań przez zarządcę i ponownym sprawdzeniu jakości ciepłej wody, stwierdzono wykonanie przedmiotowej decyzji.

Interwencje

W 2020 roku wpłynęło 5 interwencji, z których 2 były częściowo lub całkowicie zasadne.

W trakcie przeprowadzanych kontroli najczęściej potwierdzały się interwencje dotyczące złego stanu sanitarnego nieruchomości oraz uciążliwości powodowanych przez lokatorów mieszkań. Właściciele/zarządcy budynków niezwłocznie podejmowali działania mające na celu usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości.

W trakcie rozpatrywania interwencji podejmowano współpracę z zarządcami/właścicielami budynków i nieruchomości, władzami samorządowymi, strażą miejską, ośrodkami pomocy społecznej oraz innymi komórkami organizacyjnymi w tutejszej PSSE.

Działania związane z wystąpieniem stanu epidemii wywołanej zakażeniami wirusem SARS-CoV-2

W 2020 roku przeprowadzono 33 wizytacje w obiektach użyteczności publicznej, mających na celu sprawdzenie przestrzegania obostrzeń wynikających z wystąpienia stanu epidemii wywołanego zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 na terenie Rzeczypospolitej Polskiej. Wizytacje przeprowadzono we współpracy z funkcjonariuszami Komendy Miejskiej Policji w Świętochłowicach. Skontrolowano m. in. stacje paliw, zakłady fryzjerskie i kosmetyczne, solaria, kluby fitness, siłownie, restauracje oraz galerie handlowe. Ponadto, w ramach sprawowanego nadzoru, przeprowadzono 7 kontroli w zakresie oceny stanu sanitarnego obiektów, uwzględniający również przestrzeganie przepisów przeciwepidemicznych.

W większości obiektów stwierdzono ich prawidłowe przygotowanie w okresie wystąpienia stanu epidemii, tj. wyposażenie pracowników w środki ochrony osobistej – maseczki, przyłbice, rękawiczki jednorazowe, wyposażenie obiektów w preparaty przeznaczone do dezynfekcji rąk i powierzchni, w widocznych miejscach umieszczenie

informacji o konieczności zakrywania ust i nosa, dezynfekcji rąk oraz o limitach osób mogących jednocześnie przebywać w obiektach.

W trakcie wizytacji udzielono właścicielom lub pracownikom 4 pouczeń związanych z nieprzestrzeganiem obowiązku zakrywania ust i nosa oraz brakiem umieszczenia informacji o maksymalnej ilości osób mogących jednocześnie przebywać na terenie obiektów. Ponownie przeprowadzone wizytacje wykazały poprawę w tych obiektach.

Podsumowanie

- W ramach nadzoru nad przestrzeganiem wymagań sanitarno – higienicznych i technicznych w obiektach użyteczności publicznej nałożono 1 mandat karny na kwotę 400 zł oraz wydano 2 decyzje administracyjne.
- Z uwagi na wystąpienie stanu epidemii wywołanej zakażeniami wirusem SARS-CoV-2, jak również obciążenie organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej dodatkowymi obowiązkami wynikającymi z działań mających na celu przeciwdziałanie i zwalczanie epidemii, nie przeprowadzono wszystkich kontroli ujętych w planie pracy na rok 2020.
- W 2020 roku przeprowadzono 7 kontroli oraz 33 wizytacje związane ze sprawdzeniem przestrzegania przez przedsiębiorców oraz innych podmiotów obostrzeń związanych z wystąpieniem stanu epidemii wywołanego zakażeniami wirusem SARS-CoV-2.
- W ramach nadzoru nad postępowaniem ze zwłokami i szczątkami ludzkimi wydano 2 decyzje zezwalających na przeprowadzenie ekshumacji, 1 zezwalającą na wywóz zwłok/szczątków za granicę oraz 10 postanowień opiniujących sprowadzenie zwłok/szczątków z zagranicy do Świętochłowic.
- W 2020 roku opracowano 2 opinie dotyczące warunków higieniczno – sanitarnych organizowanych na terenie miasta imprez masowych.

OCENA JAKOŚCI SANITARNEJ WODY W ROKU 2020 NA TERENIE MIASTA ŚWIĘTOCHŁOWICE

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Chorzowie prowadzi stały monitoring jakości wody obejmujący wodę przeznaczoną do spożycia, ciepłą wodę użytkową oraz wodę na pływalniach.

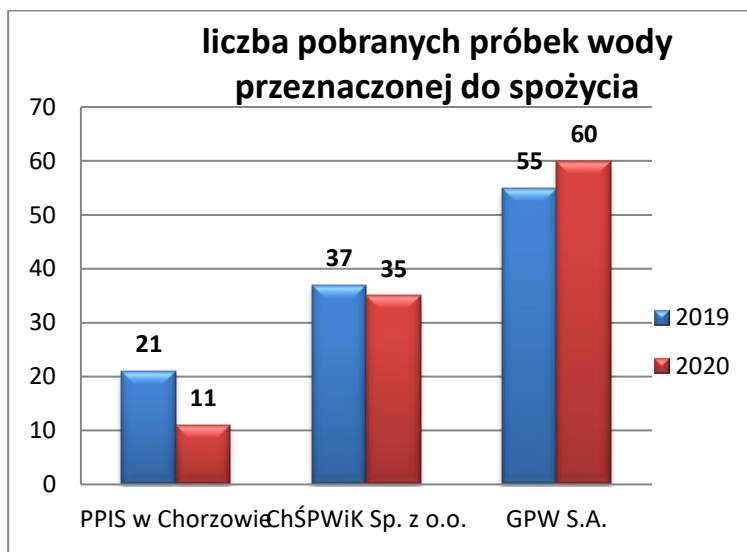
1. Woda przeznaczona do spożycia przez ludzi

Miasto zaopatrywane jest w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi w ramach wodociągu grupowego stanowiącego własność Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów S.A. w Katowicach. Zbiorowe zaopatrzenie w wodę mieszkańców należy do zadań własnych gminy i jest realizowane przez Chorzowsko – Świętochłowickie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. Ujęcia wód zlokalizowane są poza nadzorowanym terenem m.in w Miasteczku Śląskim, Świerklańcu i Goczałkowicach. Jest to woda o charakterze mieszanym (głębinowa i powierzchniowa).

W oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 07.12.2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294) regularnie pobierano próbki wody ze studzienek wodomierzowych, z przyłączy wodociągowych oraz z instalacji wewnętrznych w budynkach, w celu sprawdzenia jej jakości na każdym etapie dystrybucji.

W 2020 r. pobrano **113 próbek** wody w tym:

- w ramach bieżącego nadzoru przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego – **11 próbek**;
- w ramach wewnętrznej kontroli realizowanej przez:
  - Chorzowsko – Świętochłowickie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. - **35 próbek**;
  - Górnosląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A.- **60 próbek**.

Wykres 1. Liczba próbek pobranych w latach 2019 - 2020

W ramach sprawowania bieżącego nadzoru nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, na podstawie sprawozdań z badań laboratoryjnych nie stwierdzono przekroczeń badanych parametrów.

W ramach kontroli wewnętrznej prowadzonej przez Górnosląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A. odnotowano przekroczenia chloroformu. Zgodnie z pismem Prezesa Zarządu, w celu zapewnienia bezpieczeństwa mikrobiologicznego oraz celem minimalizacji ryzyka wystąpienia wtórnego zanieczyszczenia mikrobiologicznego wody, zostały uruchomione dodatkowe punkty dochlorowania. Zwiększono częstotliwość pobierania próbek wody i kontrole jej jakości. Zwiększenie ilości podawanego do sieci chloru wiązało się z podwyższeniem wartości ubocznych produktów dezynfekcji tj. chloroformu.

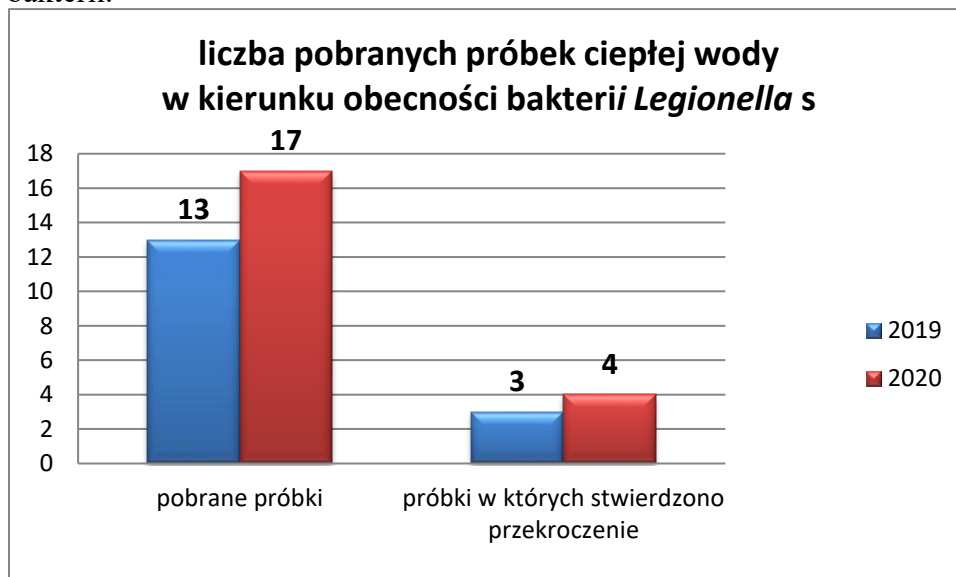
W 2020 r. nie odnotowano interwencji dotyczących pogorszonej jakości wody przeznaczonej do spożycia na terenie Świętochłowic.

Na podstawie sprawozdań z badań laboratoryjnych pobranych próbek, mając na uwadze, że przekroczenia parametrów mikrobiologicznych i fizykochemicznych występowały krótkotrwale i incydentalnie stwierdzono, że woda na terenie miasta Świętochłowic spełniała wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 07.12.2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294).

2. Ciepła woda użytkowa

W oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi sprawowano nadzór nad jakością ciepłej wody użytkowej w przedsiębiorstwach podmiotów leczniczych wykonujących stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne oraz budynkach zamieszkania zbiorowego.

Skontrolowano łącznie **3 obiekty**, w których pobrano **17 próbek** ciepłej wody w kierunku obecności bakterii *Legionella sp.*, w **4 próbkach** stwierdzono ponadnormatywną liczbę bakterii.

Wykres 2. Liczba pobranych próbek ciepłej wody użytkowej w latach 2019 - 2020

Szpital Powiatowy ul. Chorzowska 36

Na podstawie sprawozdania z badań stwierdzono przekroczenie dopuszczalnej liczby bakterii *Legionella sp.* w trzech z czterech pobranych próbek wody. W związku z powyższym wydano decyzję nakazującą doprowadzenie parametrów mikrobiologicznych ciepłej wody w obiekcie do stanu zgodnego z wymaganiami rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7.12.2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294). Na podstawie sprawozdania z badań laboratoryjnych próbek wody pobranych w ramach kontroli sprawdzającej stwierdzono niewykonanie decyzji i wydano upomnienie. Po podjęciu działań przez zarządcę i ponownym sprawdzeniu jakości ciepłej wody, stwierdzono wykonanie przedmiotowej decyzji.

3. Woda na pływalniach

Realizując zapisy rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 09.11.2015 r. w sprawie wymagań jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. z 2015 r. poz. 2016), PPIS w Chorzowie prowadzi nadzór nad 2 pływalniami całorocznymi oraz 1 sezonową. W 2020 r. w ramach nadzoru pobrano **16 próbek** wody z niecek basenowych, systemów cyrkulacji oraz natrysków na pływalniach, z czego w 2 stwierdzono przekroczenia badanych parametrów.

W ramach kontroli wewnętrznej na pływalniach całorocznych zarządcy pobrali łącznie **68 próbek** wody, z czego w **24** stwierdzono przekroczenia badanych parametrów. Na **pływalniach Ośrodka Sportu i Rekreacji „Skalka” przy ul. Zubrzyckiego 38** najczęściej odnotowywano przekroczenia chloru związanego w nieckach basenowych oraz

systemach cyrkulacji. Przekroczenie tego parametru mogło świadczyć o pogorszonym stanie czystości wody i o nieprawidłowo prowadzonym procesie dezynfekcji. Każdorazowo, po stwierdzeniu przekroczeń badanych parametrów, zarządca niezwłocznie podejmował działania naprawcze mające na celu doprowadzenie badanych parametrów do stanu zgodnego z wymaganiami w/w rozporządzenia.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Chorzowie wydał **2** zbiorcze, roczne oceny jakości wody na pływalniach. **1** ocenę stwierdzającą, że woda spełniała wymagania Ministra Zdrowia z dnia 09.11.2015 r. w sprawie wymagań jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. z 2015 r. poz. 2016) oraz **1**, że woda warunkowo spełniała wymagania w/w rozporządzenia.

Na terenie **sezonowej pływalni Ośrodka Sportu i Rekreacji „Skalka”** przy al. Parkowej w **niecce basenu ekologicznego**, w ramach sprawowania bieżącego nadzoru sanitarnego pobrano w sezonie letnim próbki wody do badań laboratoryjnych. Na podstawie sprawozdania z badań laboratoryjnych stwierdzono, że woda w basenie ekologicznym odpowiadała wymaganiom rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 09.11.2015 r. w sprawie wymagań jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. z 2015 r. poz. 2016) natomiast w **brodziku uzdatnianym metoda chemiczną** stwierdzono przekroczenia dopuszczalnej wartości chloroformu oraz Σ THM.

W ramach kontroli wewnętrznej prowadzonej przez zarządcę na pływalni sezonowej pobrano 53 próbki wody, z czego w 43 stwierdzono przekroczenia badanych parametrów.

Basen ekologiczny – stwierdzono obecność bakterii E.coli oraz Pseudomonas aeruginosa w niecce basenowej oraz systemie cyrkulacji.

Ze względu na uzdatnianie wody metodą biologiczną, bez stosowania chemicznych środków dezynfekcyjnych, zarządca obiektu ma trudności z utrzymaniem czystości mikrobiologicznej wody a tym samym spełnienia wymagań określonych w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 09.11.2015 r. w sprawie wymagań jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. z 2015 r. poz. 2016).

Brodzik uzdatniany metodą chemiczną - podobnie jak w latach ubiegłych największym problemem było uzyskanie odpowiedniej wartości chloroformu. Pomimo podejmowanych przez zarządcę obiektu działań naprawczych, utrzymywały się niewielkie przekroczenia tego parametru. W całym sezonie nie odnotowano przekroczeń mikrobiologicznych, a zarządca wywiązywał się z obowiązków nałożonych rozporządzeniem.

W związku z powyższym dla pływalni sezonowej wydano **2** zbiorcze roczne oceny jakości wody:

- **basen ekologiczny** - woda nie spełniała wymagań rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 09.11.2015 r. w sprawie wymagań jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. z 2015 r., poz. 2016);

- **brodzik uzdatniany metodą chemiczną** - woda warunkowo spełniała wymagania w/w rozporządzenia.

Higiena pracy

Ocena warunków higieny pracy w zakładach pracy w Świętochłowicach w 2020r.

Sekcja Higieny Pracy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Chorzowie w 2020r. obejmowała ewidencją 232 zakłady pracy (Tab.1), zatrudniających ogółem 6347 pracowników (Tab. 2).

Zdecydowaną większość stanowią zakłady małe, zatrudniające do 50 pracowników.

Lata	2018	2019	2020
Liczba zakładów objętych nadzorem	217	223	232

Tab.1 Liczba zakładów objętych nadzorem w latach 2018-2020

Lata	2018	2019	2020
Liczba pracowników w nadzorowanych zakładach	6379	6325	6347

Tab.2 Liczba pracowników zatrudnionych w nadzorowanych zakładach w latach 2018-2020

Sekcja Higieny Pracy nadzoruje warunki higieny pracy w zakładach o zróżnicowanym profilu produkcji oraz świadczonych usług, takich jak: przemysł metalowy, spożywczy, lekki, usługi budowlane, komunalne, transportowe, motoryzacyjne, a także zakłady lecznicze i opieki społecznej, sklepy wielkopowierzchniowe.

Działania kontrolne pozwalają na:

- ustalenie rodzaju występujących na stanowiskach pracy czynników szkodliwych dla zdrowia i uciążliwych,
- ocenę narażenia zawodowego pracowników w oparciu o zidentyfikowane zagrożenia i wyniki przeprowadzonych badań i pomiarów,
- podnoszenie świadomości pracodawców i pracowników na temat zagrożeń związanych z wykonywaną pracą,
- współpracę i mobilizowanie pracodawców do podejmowania działań mających na celu zapobieganie chorobom zawodowym i innym schorzeniom spowodowanym warunkami

pracy, w tym również działania administracyjne na rzecz ich wyeliminowania lub ograniczenia,

- nadzór nad spełnianiem przez pracodawców wymagań związanych z zatrudnianiem pracowników w narażeniu na szkodliwe czynniki biologiczne oraz czynniki rakotwórcze i mutagenne,
- nadzór nad przestrzeganiem przez pracodawców przepisów dot. warunków higieny pracy w zakładach pracy, w tym zapewnienie właściwych pomieszczeń pracy i higieniczno-sanitarnych oraz odpowiedniego wyposażenia do wykonywania tej pracy, w tym odzieży roboczej, ochronnej i środków ochrony indywidualnej,
- nadzór nad realizacją ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych w zakładach pracy.

Sekcji Higieny Pracy nadzoruje również przestrzeganie przepisów w zakresie:

- substancji chemicznych w postaci własnej lub jako składników mieszanin wprowadzanych do obrotu, stwarzających zagrożenia dla zdrowia człowieka oraz środowiska,
- obowiązków pracodawcy związanych ze stosowaniem w działalności zawodowej substancji chemicznych i ich mieszanin,
- udostępniania na rynku oraz stosowania produktów biobójczych i prekursorów narkotyków kat. 2 i 3,
- wprowadzania do obrotu detergentów,
- zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu na terytorium RP środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych.

W 2020 roku w nadzorowanych zakładach pracy przeprowadzono ogółem 44 kontrole (w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego, sprawdzające realizację wydanych wcześniej decyzji, kontrole problemowe, doraźne oraz kontrole dotyczące przestrzegania ograniczeń związanych z wprowadzeniem stanu epidemii). Skontrolowano 36 zakładów (Tab.3), w których łącznie zatrudnionych jest 1899 pracowników.

Lata	2018	2019	2020
Liczba zakładów skontrolowanych	85	57	44

Tab.3 Liczba zakładów skontrolowanych w latach 2018-2020

Najczęściej stwierdzanymi podczas kontroli nieprawidłowościami były:

- zły stan techniczny i sanitarny pomieszczeń pracy i pomieszczeń higieniczno-sanitarnych lub niezgodne z obowiązującymi wymaganiami ich wyposażenie,
- brak aktualnych wyników pomiarów stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy,
- brak zgodnej z wymaganiami oceny ryzyka zawodowego uwzględniającej wszystkie rodzaje zagrożeń związanych z wykonywaną pracą.

W 2020r. w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami Sekcja Higieny Pracy prowadziła postępowania administracyjno-egzekucyjne. Zostało wydanych 14 decyzji administracyjnych (Tab. 4) zawierających 64 nakazy m.in. w zakresie:

- substancji i mieszanin chemicznych: 8 nakazów,
- badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia na stanowiskach pracy: 14 nakazów,
- obniżenia stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia na stanowiskach pracy do dopuszczalnych NDS i NDN: 2 nakazy,
- oceny ryzyka zawodowego: 12 nakazów,

- właściwego stanu pomieszczeń higieniczno-sanitarnych: 16 nakazów,
- właściwego stanu pomieszczeń pracy i magazynowych: 10 nakazów,
- odzieży roboczej oraz środków ochrony indywidualnej: 2 nakazy.

Lata	2018	2019	2020
Liczba decyzji	46	33	14

Tab.4 Liczba decyzji wydanych w latach 2018-2020

Spośród 232 nadzorowanych zakładów pracy stwierdzono przekroczenia normatywów higienicznych czynników szkodliwych dla zdrowia w 7 zakładach. Przekroczenia NDS i NDN stwierdzone w 2020r. dotyczyły branż o następujących profilach produkcji:

- PKD 16: produkcja wyrobów z drewna i elementów metalowych - w 2 zakładach,
- PKD 35: dystrybucja gazu - w 1 zakładzie,
- PKD 43: produkcja i sprzedaż mebli - w 1 zakładzie,
- PKD 49: transport drogowy towarów (wykonywanie opakowań do transportu materiałów oraz produkcja metalowych wyrobów gotowych) - w 2 zakładach,
- PKD 81: prace sezonowe związane z utrzymaniem terenów zielonych - w 1 zakładzie.

W zakładach, w których stwierdzono największą liczbę przekroczeń NDS i NDN, rodzaj prowadzonej produkcji lub wykonywanych usług sprawił, że pracownicy narażeni byli na więcej niż jeden czynnik szkodliwy. Pracownicy zatrudnieni w transporcie drogowym towarów przy wykonywaniu opakowań do transportu oraz produkcji metalowych wyrobów narażeni byli zarówno na hałas jak również na drgania mechaniczne oraz substancje chemiczne.

Ogółem w warunkach przekroczeń najwyższych dopuszczalnych stężeń (NDS) i natężeń (NDN) czynników szkodliwych dla zdrowia w 2020r. zatrudnionych było 167 pracowników (w 2019r. - 174 osoby) z czego:

- przy produkcji wyrobów z drewna i elementów metalowych - 14 pracowników,
- przy produkcji opakowań do transportu materiałów oraz produkcji wyrobów metalowych (transport drogowy) - 132 pracowników,
- przy dystrybucji gazu - 6 pracowników,
- przy produkcji mebli - 8 pracowników,
- prace sezonowe związane z utrzymaniem terenów zielonych - 7 pracowników.

Najczęściej występującym czynnikiem szkodliwym w nadzorowanych zakładach pracy, podobnie jak w latach ubiegłych był ponadnormatywny hałas, którego przekroczenie stwierdzono w 7 nadzorowanych zakładach. Łączna liczba osób narażonych na jego oddziaływanie stanowiła 2,6% ogółu zatrudnionych w różnych gałęziach gospodarki.

W celu poprawy warunków pracy sporządzono i wdrożono programy działań organizacyjno - technicznych zmierzających do ograniczenia narażenia na hałas.

Sekcja Higieny Pracy nadzoruje 9 zakładów, w których pracownicy narażeni są bądź mają kontakt z czynnikami rakotwórczymi. Przeprowadzono 1 kontrolę, podczas której stwierdzono występowanie promieniowania jonizującego. Liczbę osób narażonych na czynnik rakotwórczy w skontrolowanym zakładzie oceniono na 1.

W ramach nadzoru w zakresie szkodliwych czynników biologicznych w środowisku pracy przeprowadzono w minionym roku 2 kontrole w 2 zakładach pracy. Oceniono działania zmierzające do ograniczenia ryzyka zawodowego związanego z występowaniem tych czynników w zakładzie produkcji żywności oraz na basenie krytym. W kontrolowanych zakładach nie stwierdzono nieprawidłowości.

W 2020r. skontrolowano również 9 zakładów stosujących w działalności zawodowej stwarzające zagrożenie substancje chemiczne i ich mieszaniny. Najczęściej były to substancje

stosowane do produkcji mieszanin oraz farby, lakiery, rozpuszczalniki, kleje, środki czyszczące, dezynfekcyjne, smary, oleje, produkty z grupy chemii budowlanej. Przeprowadzono 9 kontroli w tym zakresie.

W trakcie kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości: niezgodne z wymaganiami oznakowanie pojemników, brak oznakowania pojemników, brak urządzenia do przemywania oczu. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wydano 1 decyzje.

W Świętochłowicach wśród wprowadzających do obrotu substancje i mieszaniny chemiczne są producent, importer, dystrybutorzy (m.in. hurtownie, sklepy wielkopowierzchniowe) oraz formulatorzy (dalsi użytkownicy).

W zakresie wprowadzanych do obrotu substancji chemicznych w postaci własnej lub jako składników mieszanin w 2020 roku przeprowadzono 1 kontrolę w 1 podmiocie. Kontrola dotyczyła realizacji projektu REACH-EN-FORCE 8 (REF- 8) w zakresie zgodności i prawidłowości sprzedawanych przez internet produktów z obowiązującymi przepisami prawodawstwa REACH, CLP i BPR (skontrolowano oznakowanie opakowań i kartę charakterystyki produktu oraz niezbędną dokumentację). Sprawdzono kartę charakterystyki dla 1 produktu chemicznego oraz 1 oznakowanie. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Sekcja Higieny Pracy w zakresie udostępniania na rynku produktów biobójczych przeprowadziła 1 kontrole w 1 podmiocie. Oceniono 1 produkt pod kątem przestrzegania przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 528/2012 - nie stwierdzono nieprawidłowości.

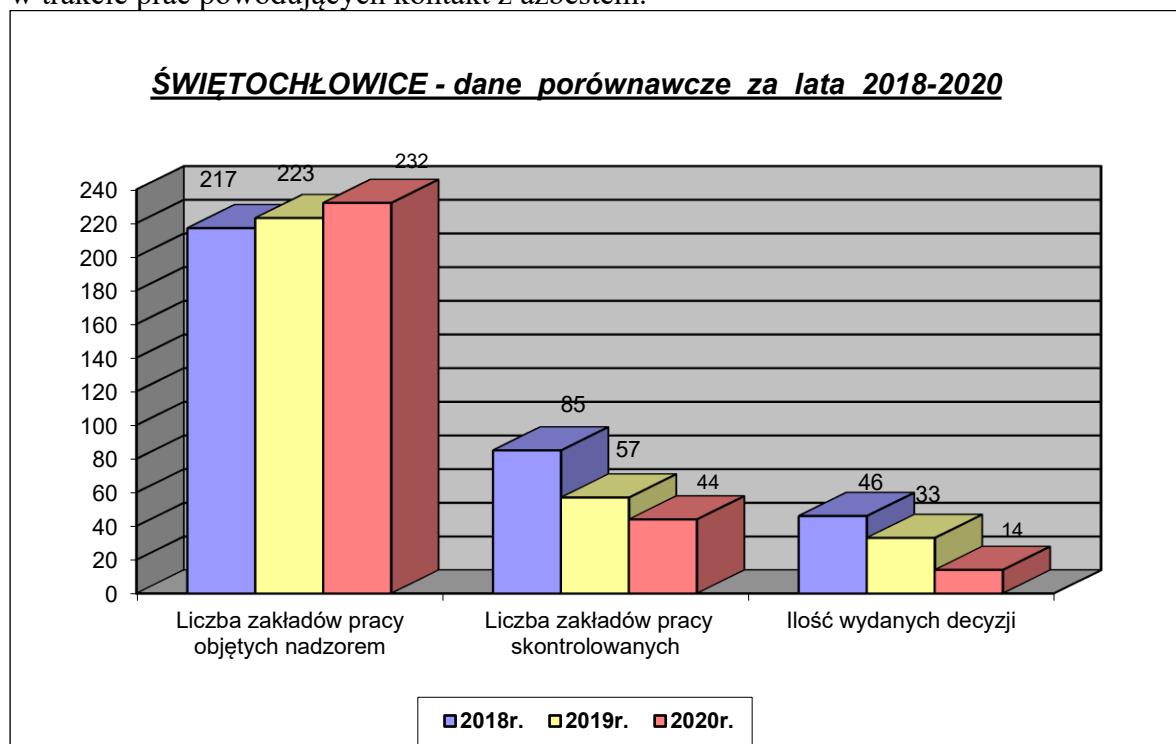
Ponadto skontrolowano 2 podmioty stosujące produkty biobójcze w swojej działalności zawodowej. Oceniono łącznie 4 produkty.

Nie stwierdzono w tym zakresie nieprawidłowości. Wszystkie skontrolowane produkty posiadały wymagane pozwolenie na obrót.

Mając na względzie przepisy ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii skontrolowano 1 zakład stosujący w swojej działalności zawodowej prekursorzy narkotyków kat. 3.

Nie stwierdzono w tym zakresie uchybień.

Plan pracy obejmował również program wieloletni, tj. ocenę przygotowania pracodawców pod kątem przestrzegania przepisów i zasad bhp podczas prac związanych z usuwaniem bądź zabezpieczaniem wyrobów zawierających azbest. W tym zakresie przeprowadzono 2 kontrole w trakcie prac powodujących kontakt z azbestem.

Sekcja Higiena Pracy prowadzi również postępowania wyjaśniające i administracyjne w zakresie występowania chorób zawodowych.

W 2020r. w związku z podejrzeniem choroby zawodowej przeprowadzono 5 postępowań dotyczących pracowników lub byłych pracowników zatrudnionych w świętochłowickich zakładach pracy. Wydano 1 decyzję stwierdzającą chorobę zawodową oraz 1 decyzję o braku podstaw do stwierdzenia chorób zawodowych.

Od w/w decyzji do organu II instancji tj. Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego nie wniesiono odwołań. Stwierdzona w 2020r. choroba zawodowa to pylica górników kopalń węgla.

W minionym roku nie stwierdzono chorób zawodowych z poz. 26 tj. chorób zakaźnych lub pasożytniczych albo ich następstw.

W ostatnich trzech latach liczba wydawanych decyzji dotyczących chorób zawodowych kształtowała się następująco (Tab.5).

Lata	2018	2019	2020
Decyzje stwierdzające	2	0	1
Decyzje odmowne	3	2	1
RAZEM	5	2	2

Tab.5 Liczba decyzji w sprawie chorób zawodowych wydanych w latach 2018-2020

Sekcja Higieny Pracy w ramach prowadzonego nadzoru nad warunkami pracy realizuje także zadania z zakresu promocji zdrowia. We współpracy z Oświatą Zdrowotną w 2020r. współuczestniczono w nadzorze nad realizacją ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych w zakładach pracy. W trakcie kontroli z zakresu higieny pracy oceniono realizację zapisów w/w ustawy przez pracodawców.

Na stronie internetowej Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej umieszczono komunikaty Międzyresortowej Komisji do Spraw Najwyższych Dopuszczalnych Stężeń i Natężeń Czynników Szkodliwych dla Zdrowia w Środowisku Pracy.

W 2020r. w Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Chorzowie funkcjonował Punkt Informacyjno - Konsultacyjny dla osób uzależnionych od środków zastępczych tzw. „dopalaczy” i ich rodzin z terenu Chorzowa i Świętochłowic. Celem działania punktu jest udzielenie wsparcia osobom zażywającym środki zastępcze tzw. „dopalaczy” chcących zerwać z nałogiem, a także członkom ich rodzin poprzez udzielanie informacji dot. poradni i ośrodków stacjonarnych zajmujących się leczeniem uzależnienia. Podczas realizacji zadań z zakresu higieny zwracano uwagę na kształtowanie prozdrowotnych zachowań.

Mając na uwadze niepokojący fakt wzrostu liczby przypadków zachorowań na SARS-CoV-2 oraz wprowadzony stan epidemii na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, Sekcja Higieny Pracy przesłała pracodawcom z nadzorowanego terenu pismo dot. wdrożenia zasad bezpieczeństwa i przestrzegania podstawowych zasad profilaktyki zakażeń wśród pracowników.

Ponadto w trakcie kontroli z zakresu nadzoru nad warunkami higieny pracy, przestrzegania ograniczeń w związku z wystąpieniem stanu epidemii oraz postępowań w sprawie chorób zawodowych pracownicy pozostawiali ulotki informacyjne dot. przestrzegania podstawowych zasad bezpieczeństwa i higieny pracy (koronawirus).

W 2020r. Sekcja Higieny Pracy przy współpracy z KMP w Świętochłowicach prowadziła monitoring rynku produktów w celu identyfikacji podmiotów co do których istnieje

uzasadnione podejrzenie, że wprowadzają do obrotu środki zastępcze i nowe substancje psychoaktywne.

Na terenie Świętochłowic nie ujawniono lokali w których dochodziłoby do wprowadzania środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych.

W roku 2020 podmioty lecznicze z terenu Świętochłowic zgłosiły do PPIS w Chorzowie 13 przypadków zatrucia środkiem zastępczym lub nową substancją psychoaktywną.

W związku z wystąpieniem stanu epidemii wywołanej zakażeniem SARS-CoV-2 na terenie Rzeczypospolitej Polski w roku 2020 Sekcja Higieny Pracy uczestniczyła przede wszystkim w działaniach przeciwepidemicznych.

Ponadto w zakresie sprawdzenia przestrzegania ograniczeń związanych z wprowadzeniem stanu epidemii na terenie Rzeczypospolitej Polskiej Sekcja Higieny Pracy przeprowadziła w nadzorowanych zakładach pracy 16 kontroli oraz 21 wizytacji.

Higiena dzieci i młodzieży

OCENA STANU SANITARNEGO NADZOROWANYCH OBIEKTÓW OŚWIATOWO-WYCHOWAWCZYCH W ŚWIĘTOCHŁOWICACH

W 2020 roku nadzorem objęte były **43** zakłady stałe oraz **2** placówki wypoczynku, w których zorganizowano 4 turnusy.

Ogółem przeprowadzono 18 kontroli, w tym 16 w obiektach stałych tj. 5 kontroli kompleksowych i 11 doraźnych oraz 2 kontrole w placówkach wypoczynku.

Wydano **4** decyzje administracyjne (prolongaty), 1 opinię sanitarną na wniosek strony dotyczącą spełnienia wymagań w zakresie warunków higieniczno-zdrowotnych oraz 41 opinii w związku z czasowym zawieszeniem zajęć w placówkach spowodowanych sytuacją epidemiologiczną COVID-19. Ponadto wydano 1 decyzję płatniczą na kwotę 69 złotych.

W ramach przeprowadzonych kontroli doraźnych oceniono przygotowanie placówek do funkcjonowania w okresie epidemii zgodnie z wytycznymi przeciwepidemicznymi.

W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono, że placówki zostały przygotowane zgodnie z opracowanymi procedurami funkcjonowania w czasie epidemii w zakresie:

- organizacji zajęć w placówce,
- higieny, czyszczenia i dezynfekcji pomieszczeń i powierzchni,
- postępowania w przypadku zakażenia u pracowników.

Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny

1.1 Opiniowanie planów zagospodarowania przestrzennego na terenie miasta Świętochłowice

- w 2020 r. nie wydano żadnej opinii dotyczącej projektu planu zagospodarowania przestrzennego Świętochłowic (w 2018 i 2019 r. również nie uzgadniano tego typu

dokumentacji). Nie uzgadniano również zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko;

- w 2020 r. nie rozpatrywano spraw związanych z odstąpieniem od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

W mieście Świętochłowice, przy braku planu zagospodarowania, za każdym razem występowało o uzgodnienie warunków zabudowy i zagospodarowania terenu.

1.2 Uzgadnianie przedsięwzięć na etapie decyzji o uwarunkowaniach środowiskowych

W 2020 roku wydano 2 uzgodnienia w formie opinii sanitarnej ustalającej uwarunkowania środowiskowe realizacji inwestycji (w 2019 r. zaopiniowano jedno przedsięwzięcie). Siedmiokrotnie wyrażano opinię odnośnie konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko oraz ustalano zakres raportu.

Na terenie Świętochłowic uzgodniono uwarunkowania środowiskowe dla następujących inwestycji:

- budowa osiedla mieszkaniowego w Świętochłowicach przy ul. Góra Hugona oraz ul. Tunkla, na działkach o numerach ewidencyjnych 3661, 4313 oraz 4314;
- opracowanie i pierwsze wdrożenie przemysłowe innowacyjnych technologii recyklingu baterii litowo – jonowych i katalizatorów z odzyskiem metali o strategicznym znaczeniu w Świętochłowicach w rejonie ulic Hutniczej, Metalowców i Wojska Polskiego.

Przy uzgadnianiu w/w przedsięwzięć przede wszystkim zwracano uwagę na:

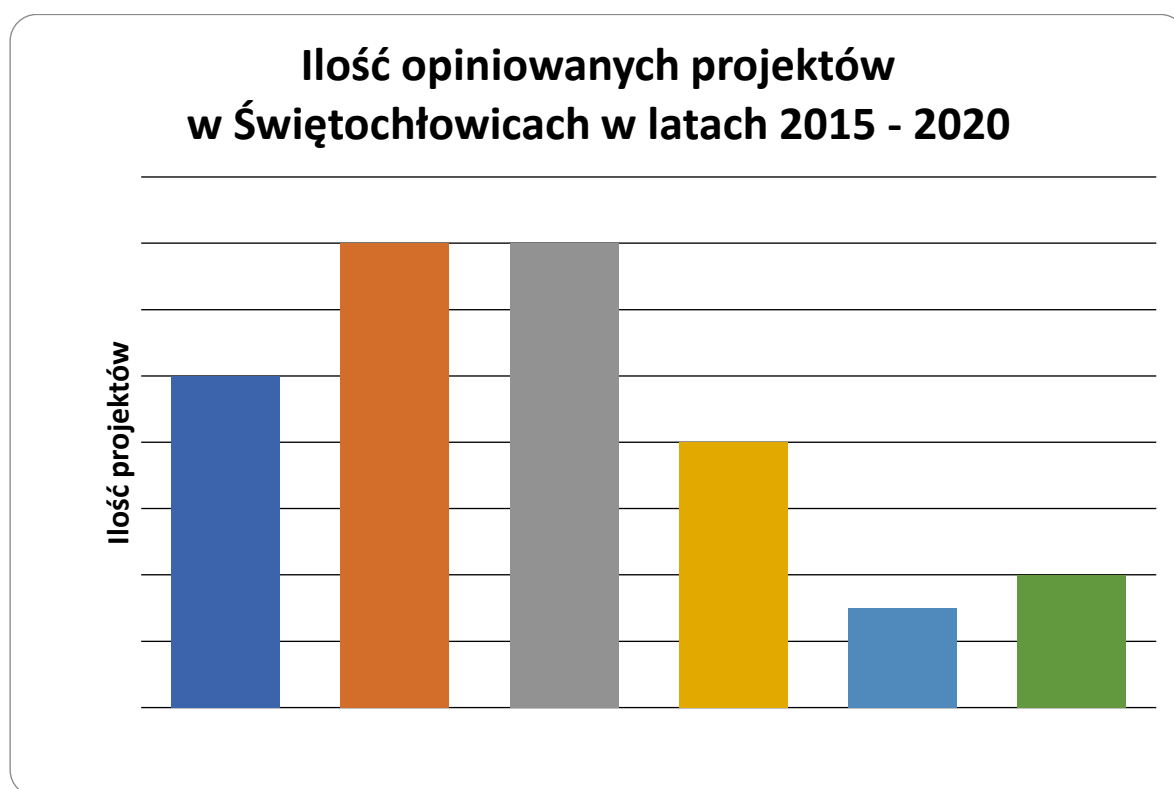
- ochronę okolicznych mieszkańców (stosowanie pasów zieleni izolacyjnej o określonej szerokości pomiędzy terenami produkcyjnymi i mieszkalnymi),
- postępowanie z odpadami niebezpiecznymi (m.in. sposób segregacji, przechowywania i przekazywania),
- zabezpieczenie gruntu przed substancjami niebezpiecznymi (m.in. odpowiednie składowanie materiałów, dostęp do pojemników z sorbentami neutralizującymi wycieki),
- odpowiednie odprowadzanie ścieków bytowych, opadowych oraz przemysłowych (m.in. kierowanie ścieków do kanalizacji, stosowanie separatorów substancji ropopochodnych, retencjonowanie wód opadowych),
- ochronę powietrza atmosferycznego (stosowanie zasady minimalizacji pylenia np. poprzez zraszanie dróg dojazdowych dla pojazdów dowożących materiały budowlane, stosowanie osłon składowisk kruszyw i piasku, wykorzystywanie niskoemisyjnych systemów grzewczych),
- stan techniczny używanego sprzętu budowlanego,
- warunki socjalno – bytowe dla pracowników oraz dostęp do środków ochrony indywidualnej przez zatrudnione osoby.

Ponadto Sekcja Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego, w przypadku miasta Świętochłowice, uzgodniła 2 warunki zabudowy i zagospodarowania terenu (o 3 mniej w stosunku do roku 2019). Wydawane opinie dotyczyły budowy hal magazynowych oraz przebudowy urządzeń hydrotechnicznych wraz z rewitalizacją stawu Kalina w Świętochłowicach. Rozpatrywane sprawy związane były z obszarami położonymi w dzielnicy Zgoda. Dla uzgadnianych warunków zabudowy nie wydano żadnej negatywnej opinii. Malejąca ilość wpływających wniosków dotyczących uzgadniania warunków

zabudowy związana jest z opracowaniem miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla znacznej części miasta Świętochłowice w latach poprzedzających (aktualnie prawie całe miasto posiada obowiązujące akty prawa miejscowego).

1.3 Uzgadnianie dokumentacji projektowych

W 2020 roku uzgodniono 4 dokumentacje projektowe (o jedną więcej niż w roku poprzedzającym). Rozpatrywane wnioski dotyczyły: trzech obiektów gastronomicznych (zakład małej gastronomii oraz dwie kawiarnie) i zakładu fryzjerskiego. W trakcie opiniowania dokumentacji projektowych nie napotymano większych trudności w ich uzgadnianiu. Sporadycznie wyjaśniano niezgodności z wymogami higieniczno – sanitarnymi bezpośrednio z projektantem lub inwestorem (niezgodności te dotyczyły m.in. braku wyczerpującego opisu technicznego i technologicznego czy braku niezbędnych punktów wodnych). Nie było przypadku negatywnego uzgodnienia projektu. Na wykresie poniżej (wykres 1) przedstawiono ilość wydanych opinii sanitarnych na przestrzeni ostatnich 6 lat. Malejące ilości uzgadnianych dokumentacji korelują z malejącą ilością zgłaszanych do odbioru obiektów. Na wykresie poniżej (wykres 1) można zaobserwować, że pandemia SARS-CoV-2 nie wpłynęła na spadek ilości uzgodnionych dokumentacji projektowych (co najprawdopodobniej wynika z ogólnie bardzo niewielkiej ilości zajętych stanowisk).

Wykres 1. Opinie dotyczące projektów w latach 2015 – 2020

1.4 Uczestniczenie w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych

W 2020 r. wydano 18 opinii dopuszczających do użytkowania nowe bądź zmodernizowane placówki (o jedną mniej niż w roku poprzedzającym), co wiązało się z przeprowadzeniem 18 kontroli. W Świętochłowicach wszystkie obiekty odebrane zostały za pierwszym razem. W/w opinie zostały wydane przede wszystkim dla takich obiektów

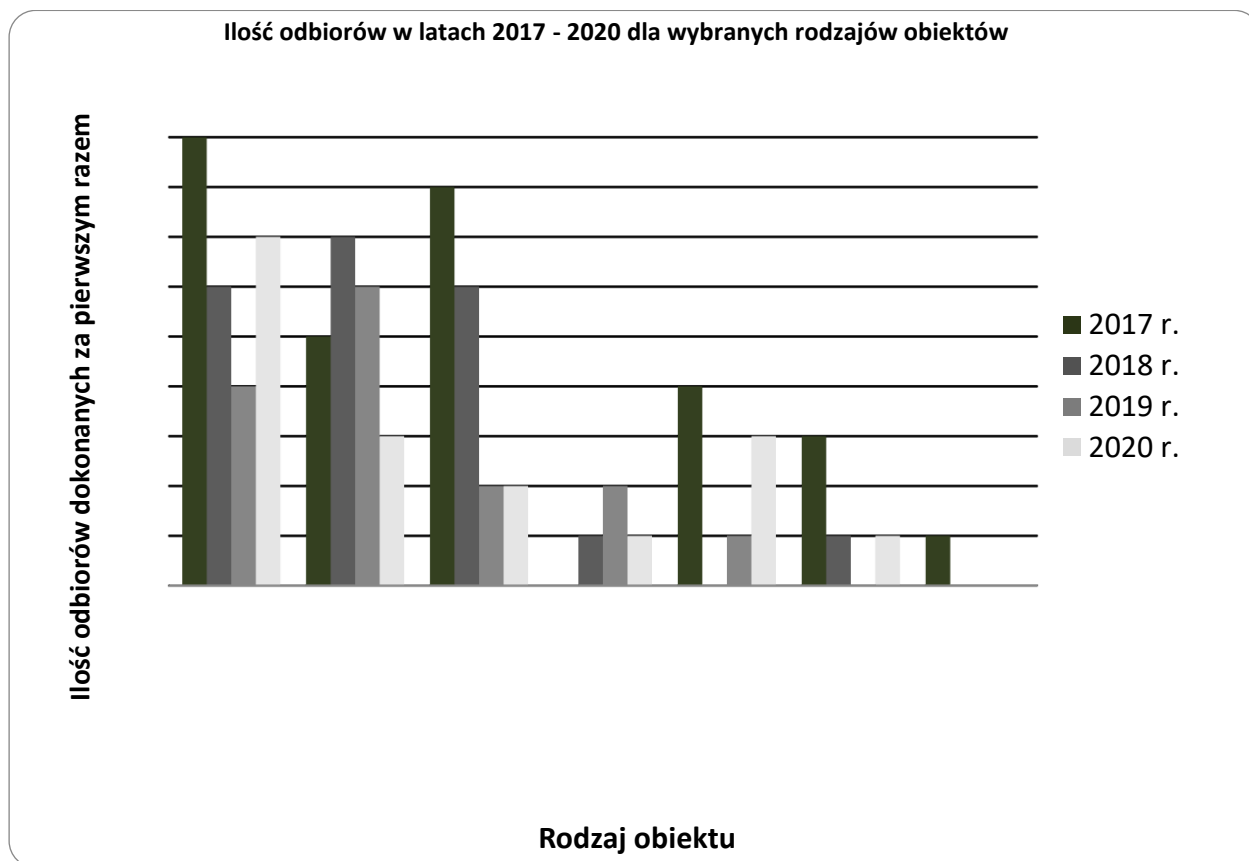
jak: sklepy i kioski spożywcze (o udziale 38% wszystkich obiektów), zakłady fryzjersko - kosmetyczne (około 16% wszystkich obiektów dla których dokonano odbioru), obiekty przemysłowe (16%), lokale gastronomiczne (o łącznym udziale 12% wszystkich odbiorów), obiekty handlowo – usługowe (o udziale 6% wszystkich obiektów). Wszystkie obiekty były przygotowane do odbioru zgodnie z zaopiniowanym projektem oraz wymogami higieniczno – sanitarnymi.

Udział poszczególnych obiektów w całkowitej ilości odbiorów dla Świętochłowic przedstawiono na wykresie poniżej:

Wykres 2. Udział poszczególnych obiektów w całkowitej ilości odbiorów w Świętochłowicach

Na wykresie 3 przedstawiono zmiany w ilości odbieranych obiektów dla poszczególnych kategorii na przestrzeni ostatnich czterech lat. Można zaobserwować, że w stosunku do roku 2019 i 2018 nastąpił wzrost ilości odbiorów sklepów i kiosków spożywczych oraz obiektów przemysłowych. Znacznie zmniejszyła się ilość odbiorów zakładów fryzjersko - kosmetycznych. W 2020 r. nie odebrano żadnej apteki. Dopuszczono do użytkowania taką samą ilość obiektów gastronomicznych jak w roku poprzedzającym.

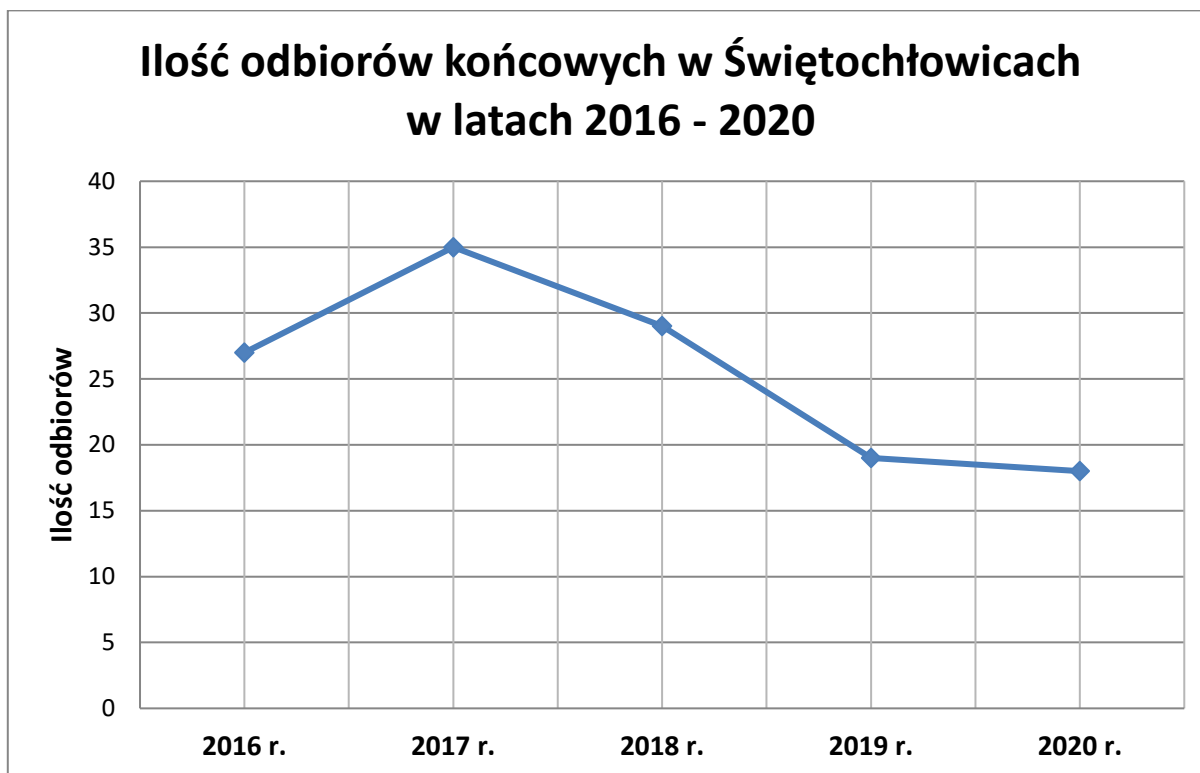
Wykres 3. Ilość odbiorów w latach 2017 – 2020 dla wybranych rodzajów obiektów

Do najciekawszych obiektów dopuszczonych do użytkowania na terenie miasta Świętochłowice należą:

- ✓ Sala sportowa TOARNADO TEAM przy ulicy Bukowego 23 w Świętochłowicach;
- ✓ Kawiarnia przy ulicy Katowickiej 4 w Świętochłowicach;
- ✓ Hala produkcyjno-magazynowa z pomieszczeniami socjalno-administracyjnymi oraz infrastrukturą towarzyszącą firmy DELTA TRANS LOGISTIK Sp. z o.o. przy ulicy Chorzowskiej w Świętochłowicach.

Na wykresie 4 przedstawiono ilość odbiorów końcowych w Świętochłowicach w ostatnich pięciu latach. Od 2017 r. do 2020 r. można zaobserwować spadek ilości dokonywanych odbiorów końcowych. W porównaniu do roku 2017 – ilość odbiorów spadła o połowę. Zaobserwowana tendencja spadkowa nie została spotęgowana sytuacją epidemiologiczną w 2020 r. (pandemia SARS-CoV-2) – wręcz przeciwnie, zmniejszyła się. W 2020 r. w Świętochłowicach odebrano tylko o 1 zakład mniej niż w roku poprzedzającym. Być może wynika to z ogólnie niewielkiej ilości dokonywanych odbiorów.

Wykres 4. Ilość odbiorów końcowych w Świętochłowicach w latach 2016 – 2020.

Łączna ilość opinii związanych z kontrolami na terenie miasta Świętochłowice wydana w porozumieniu z poszczególnymi Sekcjami PSSE w Chorzowie przedstawiona została w tabeli 1 zamieszczonej poniżej. Kontrole dokonywane były przede wszystkim na wnioski indywidualnych inwestorów oraz na wnioski Urzędu Miejskiego.

Tabela 1. Opinie wydane dla poszczególnych sekcji nadzoru bieżącego

L.p.	Znak sekcji	Warunki zabudowy	Uwarunkowania środowiskowe	Dokumentacje projektowe	Dopuszczenie do użytkowania
1.	HŻŻiPU	-	-	3	9
2.	HKiŚ	1	1	1	4
3.	HP	1	1	-	4
4.	HD	-	-	-	-
5.	EP	-	-	-	1
6.	Wet.	-	-	-	-
Ogółem:	-	2	2	4	18

Oświata Zdrowotna

1. Oświata Zdrowotna realizuje następujące akcje profilaktyczne skierowane **do ogółu społeczeństwa**.

Tematyka akcji to:

- profilaktyka zakażeń wirusem SARS-CoV-2 w tym akcja informacyjno-edukacyjna pt. „Koronawirus. Przestrzegaj podstawowych zasad bezpieczeństwa i higieny”.
- znaczenie szczepień ochronnych w profilaktyce chorób zakaźnych
- profilaktyka uzależnień od tytoniu, alkoholu i środków psychoaktywnych
- profilaktyka HIV/AIDS
- bezpieczne opalanie
- profilaktyka zatruc grzybami
- profilaktyka chorób odkleszczowych
- profilaktyka wszawicy
- profilaktyka chorób nowotworowych
- zwrócenie uwagi na problem antybiotykooporności
- promowanie zasad prawidłowego żywienia wśród dzieci i dorosłych

Działania były organizowane przez Oświatę Zdrowotną przy współpracy z Urzędem Miejskim w Świętochłowicach, Ośrodkiem Sportu i Rekreacji „Skałka”, Zespołem Opieki Zdrowotnej w Świętochłowicach, Komendą Miejską Policji w Świętochłowicach, Środowiskowym Domem Samopomocy, Miejską Biblioteką Publiczną, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Warsztatami Terapii Zajęciowej, przedszkolami, szkołami, zakładami pracy, sklepami, portalami internetowymi: Głos Świętochłowic, Swiony.pl. Odbiorcami działań była społeczność lokalna, seniorzy, rodzice, dzieci i młodzież, czytelnicy strony internetowej PSSE w Chorzowie oraz Facebooka. Podczas organizowanych działań profilaktycznych udzielano porad, instruktaży, rozdawano ulotki i plakaty.

2. W **przedszkolach** realizowane są następujące programy i akcje:

- Program pt. Klub Zdrowego Przedszkolaka – *program mający na celu wspieranie prawidłowego rozwoju dzieci poprzez propagowanie aktywności fizycznej i zdrowego stylu życia. (364 dzieci ze Świętochłowic)*
- Program pt. „Czyste powietrze wokół nas” -*Celem programu jest wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy oraz zwiększenie umiejętności dzieci w zakresie radzenia sobie w sytuacjach, gdy przebywają w zadymionych pomieszczeniach lub gdy dorośli palą przy nich tytoń. (364 dzieci ze Świętochłowic i 391 rodziców)*

Akcje:

- Akcja informacyjno-edukacyjna pt. „Koronawirus. Przestrzegaj podstawowych zasad bezpieczeństwa i higieny”.
- Zaszczep w sobie chęć szczepienia
- Profilaktyka pedikulozy

Wszystkie placówki zostały poinformowane o celach i założeniach programów. W interwencjach programowych wzięło udział ogółem **728** dzieci i **391** rodziców. W ramach programów udzielano porad i przekazano materiały edukacyjne pomocne w realizacji programów.

3. Realizowane w szkołach podstawowych programy i akcje to:

- Program pt. „Smak życia – czyli debata o dopalaczach” (**199 uczniów ze Świętochłowic**)
- Program pt. „Bieg po zdrowie” – *program mający na celu opóźnienie lub zapobieżenie inicjacji tytoniowej wśród dzieci i młodzieży oraz pokazanie atrakcyjności życia w środowisku wolnym od dymu tytoniowego.* (**174 uczniów ze Świętochłowic i 159 rodziców**)

Akcje:

- Akcja informacyjno-edukacyjna pt. „Koronawirus. Przestrzegaj podstawowych zasad bezpieczeństwa i higieny”.
- Dopalcze – Wypalacze groźne narkotyki
- Lekki tornister- profilaktyka wad postawy
- Bezpieczne ferie 2020
- Bezpieczne wakacje 2020
- Brązowo ale czy zdrowo ? – podniesienie poziomu wiedzy nt. właściwego korzystania z promieni słonecznych.

W programach edukacyjnych ogółem wzięło udział **373** uczniów i **159** rodziców. Placówki zaopatrzone w materiały edukacyjne pomocne w ich realizacji.

4. Do młodzieży **szkół ponadpodstawowych** skierowano następujące działania:

Programy:

- Program pt. „ARS – czyli jak dbać o miłość”- (**469 uczniów ze Świętochłowic i 105 rodziców**)
- Program pt. „Podstępne WZW” (**545 uczniów ze Świętochłowic**)
- Program pt. „Znamie! Znam je ?” (**240 uczniów ze Świętochłowic**)

Akcje:

- Akcja informacyjno-edukacyjna pt. „Koronawirus. Przestrzegaj podstawowych zasad bezpieczeństwa i higieny”.
- Dopalcze – Wypalacze Groźne narkotyki
- Bezpieczne ferie 2020

W programach ogółem wzięło udział **1254** uczniów i **105** rodziców.